Τὸ φύλλον δραχ. 2,50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δραχ. 5

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας—Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932—
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὲς 100. Ἑξάμηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50, Ἀμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 43ος — *Ἀθῆναι, 21 Δεκεμβρίου 1935* — *Ἔτος 58ον.—Ἀριθ. 3*

ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Ἤτανε περασμένα μεσάνυχτα κι' ἡ κάλτσα (*) ἄρχισε νὰ θυμώνῃ.

— Νὰ σὲ βγάζουν ἀπ' τὸ ζεστό σου τὸ συρτάρι, μιὰ χειμωνιάτικη νύχτα παγωμένη σὰν καὶ τούτη κι' ἀντὶς νὰ σὲ κρεμάσουν τοὐλάχιστο κοντὰ στὸ ἀναμένο τζάκι, νὰ χουζουρέψῃς καὶ σὺ λιγάκι, νὰ σὲ δένουν σὰ λουκάνικο πάνου στὰ κρύα σίδερα τοῦ κρεββατιοῦ, αὐτὸ μὰ τὴν ἀλήθεια ξεπερνάει τὰ ὅρια!

Ἕνα κοριτσάκι κοιμόταν μέσ' στὸ ζεστὸ κρεββάτι. Οἱ κουρτίνες στὸ παράθυρο ἦταν τραβηγμένες. Καὶ πάνω στὸν κομμὸ ἔκαιγε ἕνα καντηλέρι. Τὰ ροῦχα τῆς Λένας διπλωμένα προσεχτικὰ βρίσκονταν πάνω σὲ μιὰ καρέκλα πλάϊ στὸ κρεββάτι. Οἱ κάλτσες ποὺ εἶχε φορέσει ὅλην τὴν ἡμέρα κοιμοῦνταν κρεμασμένες στὴ ράχη τῆς καρέκλας. Καὶ κάτου στὸ πάτωμα ροχάλιζαν τὰ μικρά της παπούτσια.

— Ἐγὼ ἀνάμεσα στ' ἄλλα ἔχασα καὶ τὸ ταίρι μου ἀπόψε, μουρμούρισε ἡ κάλτσα στραβοκοιτάζοντας τὸ ζευγάρι ποὺ κοιμόταν μακάρια στὴ ράχη τῆς καρέκλας. Μὰ εἶναι ἀπὸ τ' ἄγραφα νὰ βγάλῃς τὴ μιὰ κάλτσα ἀπ' τὸ συρτάρι καὶ ν' ἀφήσῃς τὸ ταίρι της πίσω!

Μόλις σώπασε, ἀκούστηκε θόρυβος στὸν καπνοδόχο καὶ κοιτάζοντας κατὰ τὸ σβυσμένο τζάκι ἡ κάλτσα τἄχασε μ' αὐτὸ ποὺ εἶδε. Ἕνα ροδοκόκκινο γεροντάκι μὲ κατάλευκα γένεια, μ' ἕνα χοντρὸ κόκκινο πανωφόρι καὶ μιὰ μυτερὴ σκούφια στὸ κεφάλι κατέβαινε ἀπ' τὸν καπνοδόχο.

Κι' ἄξαφνα τὸ χλωμὸ κερὶ στὸ καντηλέρι ἄστραψε. Κι' ἡ σκοτεινὴ καμαρούλα ὁλοφώτεινη ζέστανε καί, θἄλεγες, γιόμισε χαρά. Ἡ κάλτσα ἀπ' τὴ σαστισμάρα της ἔχασε τὴ μιλιά της. Πρώτη φορὰ στὴ ζωή της ποὺ ἔβλεπε ἕνα τόσο ἀλλόκοτο γεροντάκι.

— Δὲ μοιάζει μὲ ληστή, σκέφτηκε. Μὰ πάλι ποῦ ξέρεις; Ὅλα κανεὶς πρέπει νὰ τὰ περιμένῃ σ' αὐτὸν τὸν κόσμο.

Τὸ γεροντάκι ζύγωσε στὸ κρεββά-

(*) Στὴν Ἀγγλία τὰ παιδιὰ συνηθίζουν κάθε παραμονὴ Χριστουγέννων νὰ κρεμοῦν τὸ βράδυ στὸ κρεββάτι τους μιὰ κάλτσα, γιὰ νἄρθῃ ὁ Ἅγη-Βασίλης νὰ τὴ γεμίσῃ παιχνίδια, ὅπως ἀλλοῦ βάζουν τὰ παπούτσια τους στὸ τζάκι.—Σ. τ. Μ.

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Παιδιὰ ποὺ λένε τὰ κάλαντα στὴ Γερμανία

[Βλέπε ἄρθρο στὴ σελίδα 30]

τι κι' ἀπίθωσε χάμω ἕνα βαρὺ τσουβάλι ποὺ κουβαλοῦσε στὴν πλάτη του.

— Πῶς ἐμεγάλωσε! ἔκαμε κοιτάζοντας τὴ Λένα καὶ χαμογέλασε. Πέρσυ ἦταν ἀκόμα τόση-δᾶ μικρούλα. Ἔρριξε μιὰ ματιὰ γύρω στὴν κάμαρα κι' ἡ ματιά του ἔπεσε ἀπάνου στὴν κάλτσα.

—Ὤ! Καλησπέρα τῆς ἀφεντιᾶς σου! εἶπε βγάζοντας τὴ σκούφια του. Τί χαμπάρια;

—Ἔχω μεγάλη μοναξιὰ ἀπόψε, εἶπε μελαγχολικὰ ἡ κάλτσα κι' ἀναστέναξε θλιβερά. Πεθύμησα τὸ ταίρι μου. Καὶ μπρρρ! κάνει τόσο κρυο...

— Μὴ φοβᾶσαι, κορούλα μου, καὶ τώρα θὰ ζεσταθῇς, εἶπε ὁ Ἀη-Βασίλης καὶ βουτώντας τὸ χέρι μέσ' στὸ σακκούλι του ἄρχισε νὰ βγάζῃ ἀπὸ μέσα κάθε λογῆς παιχνίδια, κουτιά, λιχουδιὲς καὶ γέμιζε τὴν κάλτσα.

—Ἐ! μπάρμπα! Πιὸ σιγά! Πιὸ σιγά! φώναζε ἡ κάλτσα, κι' ἐπειδὴ ἐκεῖνος δὲν τὴν ἄκουγε. Ἔ! θὰ μὲ χαντακώσῃς πιά! Ἄχ, ἡ φτέρνα μου! Ἄχ, ἡ πατοῦσα μου! Μὰ πρόσεξε, σοῦ λέω! Γιὰ ποιὰ μὲ πῆρες; Ἐγὼ εἶμαι κάλτσα ἀπὸ μεγάλο σόϊ, νὰ ξέρῃς...

Τὸ γεροντάκι γελοῦσε.

— Θᾶναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ κάνεις αὐτὴν τὴ δουλειά, ρώτησε.

— Γεννήθηκα τὸν περασμένο μῆνα, εἶπε ἡ κάλτσα. Σκέπαζα τὴ ράχη ἀπόνα παχουλὸ ἀρνὶ στὴ Ρωσσία ὥς τὶς ἀρχὲς τῆς Ἄνοιξης. Ὕστερα μ' ἔκοψαν ἀπὸ κεῖ μ' ἔκαμαν κλωστὴ καὶ μὲ ὕφαναν. Μόλις πέντε φορὲς μ' ἔχουν ὥς τώρα φορέσει σὲ πόδι. Νόμιζα πὼς προοριζόμουν γιὰ μιὰ ζωὴ εὔκολη κι' ὡραία. Ἡ νεαρή μου κυρία δὲ μὲ φοράει πολὺ κι' ἡ θειὰ-Μάρθα (ἡ θειά της ντέ, μὴν κάνεις πὼς δὲν καταλαβαίνεις!) δλημέρα τῆς πλέκει καινούργιες κάλτσες. Ἔχω κάμει ὥς τώρα λίγους περιπάτους στὸ περιβόλι κι' ἔκαμα καὶ δυὸ γύρους μὲ αὐτοκίνητο. Ὅταν κάνει κρῦο μὲ σκεπάζουν μὲ ζεστὰ χιονοπάπουτσα ποὺ ναι ντυμένα ἀπὸ μέσα μὲ μαλακιὰ γούνα... Ἔ! Μὰ σοῦ λέω φτάνει πιά. Δὲν χωράω ἄλλα... Θὰ σκάσω!.. Βοήθεια!.. Βοήθεια!..

* * *

Τὸ πρωῒ νωρὶς ξύπνησε ἡ Λένα. Ἄδειασε βιαστικὰ τὴν κάλτσα καὶ τὴν ἄφησε νὰ πέσῃ στὸ πάτωμα. Ἡ θειὰ-Μάρθα ἤρθε ἀργότερα, φίλησε τὴ μικρὴ καὶ σήκωσε τὴν κάλτσα ἀπὸ χάμου.

— Δὲν σὲ χρειαζόμαστε πιά, εἶπε ρίχνοντάς την μέσ' στὸ συρτάρι.

— Καλῶς την, εἶπε τὸ ταίρι της ἀγουροξυπνημένο, μόλις τὴν εἶδε. Ποῦ μοῦ γύριζες; Ἔπρεπε νὰ ντρέπεσαι λιγάκι! Ἀκοῦς νὰ μείνῃς ὅλη τὴ νύχτα μονάχη σου ἔξω καὶ νὰ μοῦ παρουσιάζεσαι τέτοιες ὧρες!

— Μὴ μοῦ θυμώνῃς, ἀγάπη μου, εἶπε κείνη. Ποτὲ στὴ ζωή μου δὲν δούλεψα τόσο σκληρά. Ἄφησέ με τώρα νὰ σοῦ εὐχηθῶ καλὰ Χριστούγεννα.

—Κολοκύθια! μουρμούρισε τὸ ταίρι της καὶ βυθίστηκε πάλι στὸν ὕπνο του...

(Παράφραση) ΚΩΝΣΤ. Χ. ΓΡΟΛΛΙΟΣ

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Ἀγαπητοί μου,

ΔΥΟ εἶναι οἱ μεγαλύτερες γιορτὲς τῆς Χριστιανωσύνης: τὰ Χριστούγεννα καὶ τὸ Πάσχα, ἡ Γέννηση κι' ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ. Τὸ ἴδιο μεγάλες κι' οἱ δυό, γιατὶ ἡ πρώτη μᾶς θυμίζει τὴν ἐνανθρώπιση τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν ἐρχομό του στὴ γῆ—χρονολογία ποὺ ἄλλαξε τὴν ὄψη τοῦ κόσμου καὶ χώρισε τὴν Ἱστορία σὲ χρόνια π ρ ὸ καὶ σὲ χρόνια μ ε τ ὰ—κι' ἡ δεύτερη τὴ Νίκη του πάνω στὸ Θάνατο, ἕνα σύμβολο τῆς Νίκης του πάνω στὸ Κακὸ καὶ τῆς Βασιλείας του στὸν αἰῶνα τὸν ἅπαντα. Γιὰ νὰ πεθάνῃ, θυσιαζόμενος γιὰ τοὺς ἀνθρώπους κι' ἐπισφραγίζοντας τὴ διδασκαλία του, ὁ Χριστὸς ἔπρεπε νὰ γεννηθῇ καὶ γιὰ νἀναστηθῇ σὰ νικητής, ἔπρεπε νὰ πεθάνῃ. Γι' αὐτὸ οἱ δυὸ «δεσποτικὲς» γιορτὲς ποὺ μᾶς θυμίζουν τὰ δυὸ αὐτὰ μεγάλα γεγονότα, πρέπει νὰ εἶναι ἰσοδύναμες. Ἄλλοι ὅμως λαοὶ θεωροῦν ἀνώτερη τὴ μιά, κι' ἄλλοι τὴν ἄλλη. Στὴ Δυτικὴ Εὐρώπη, παραδείγματος χάρη, τὰ Χριστούγεννα ἔχουν τὴν πρώτη θέση μέσα στὶς γιορτὲς τοῦ χρόνου. Στὴν Ἀνατολική, καὶ μάλιστα στὴν Ἑλλάδα, τὴν πρώτη θέση ἔχει τὸ Πάσχα.

Ἀλλ' αὐτὸ εἶναι ἄσχετο μὲ τὴν οὐσία, μὲ τὸ «περιεχόμενο» νὰ ποῦμε, τῆς μιᾶς καὶ τῆς ἄλλης γιορτῆς. Ἄλλοι λόγοι ἔκαμαν τοὺς Δυτικοὺς νὰ γιορτάζουν λαμπρότερα τὰ Χριστούγεννα καὶ τοὺς Ἀνατολικοὺς τὸ Πάσχα. Καὶ πρῶτα-πρῶτα ἡ γεωγραφικὴ θέση, τὸ κλῖμα. Ἐκεῖ-πέρα κάνει κρύο κι' ἡ ὡραία ζωὴ εἶναι μέσα στὸ σπίτι, γύρω ἀπ' τὸ ἀναμμένο τζάκι. Ἐδῶ κάνει ζέστη κι' ἡ ὡραία ζωὴ εἶναι ἔξω, στὸ ὕπαιθρο, κάτω ἀπ' τὸν ἥλιο καὶ τὸ γαλάζιο οὐρανό. Τὰ Χριστούγεννα εἶναι γιορτὴ χειμωνιάτικη, μαζεύει τοὺς ἀνθρώπους στὸ σπίτι. Τὸ Πάσχα εἶναι γιορτὴ ἀνοιξιάτικη, καλοκαιρινή, ἐπιτρέπει στοὺς ἀνθρώπους νὰ τὴ γιορτάζουν ἀπέξω. Γι' αὐτὸ προπάντων οἱ Δυτικοὶ ἔχουν γιὰ μεγαλύτερη γιορτὴ τὰ Χριστούγεννα—τὴ γιορτὴ τοῦ σπιτιοῦ—κι' ἐμεῖς ἔχουμε τὸ Πάσχα, τὴ γιορτὴ τοῦ ὑπαίθρου.

Ἀλλὰ ἡ προτίμηση αὐτὴ δὲν ἀφαιρεῖ βέβαια τίποτα ἀπὸ τὸ μεγαλεῖο καὶ τὴν ἱερότητα τῶν Χριστουγέννων. Τὴν ξεχνοῦμε μάλιστα ὁλωσδιόλου ὅταν ἔρχεται ἡ 25 τοῦ Δεκέμβρη, καὶ πιστεύουμε ὁλόψυχα πὼς αὐτὴ εἶναι ἡ μεγαλύτερή μας γιορτή. Γιατὶ τότε ἀποβλέπουμε μόνο στὸ περιεχόμενό της, στὴν οὐσία της... Γιὰ συλλογισθῆτε λίγο τί ἔγινε ἐκείνη τὴν ἡμέρα, ἐκείνη τὴ νύχτα, στὸ Σπήλαιο τῆς Βηθλεέμ, στὴ Φάτνη τῶν Ἀλόγων! Κρυφά, φτωχικά, ταπεινά, γεννήθηκε ἕνα Παιδί. Μὰ τὸ Παιδὶ αὐτὸ ἦταν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ κι' ὁ Βασιλέας τοῦ Κόσμου! Ἂν ἡ νεκρὴ γυναίκα, ἡ μακαρία θνητή, ποὺ τὸ γέννησε, ἦταν ἡ Μητέρα του, ὁ ἄντρας ὅμως ποὺ τὴ συντρόφευε δὲν ἦταν ὁ πατέρας του. Πατέρας του ἦταν ὁ Θεὸς ὁ ἴδιος. Κι' οἱ Ἄγγελοι, ἐκείνη τὴ νύχτα, κατέβηκαν ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ τριγύρισαν τὴ Φάτνη, ψάλλοντας τὸ θεῖο γενέθλιο· κι' οἱ Ποιμένες ποὺ βρέθηκαν ἐκεῖ, βλέποντας τὸ θαῦμα, ἔψαλλαν μὲ τοὺς Ἀγγέλους· κι' ἕνα θαυμαστό, κινούμενο Ἄστρο ὁδήγησε τοὺς Μάγους, ποὺ ξεκίνησαν ἀπὸ τὰ πέρατα τῆς Ἀνατολῆς, ὥς τὸ Σπήλαιο τῆς Βηθλεέμ· κι' αὐτὰ ἀκόμα τἄλογα ζῶα τῆς Φάτνης τριγύρισαν τὸ νεογέννητο Βρέφος μὲ σεβασμὸ καὶ μὲ στοργή. Τί θαῦμα ἐκείνη τὴ νύχτα, καὶ πόσα θαύματα γύρω του!..

Ἡ ἁμαρτωλή, ἡ χαμένη Ἀνθρωπότης εἶχε σωθεῖ. Γεννιόταν ὁ Μεσσίας, ὁ Λυτρωτής, ποὺ θὰ τὴ γύριζε στὸ Θεό. Γεννιόταν ὁ μεγάλος Διδάσκαλος, ποὺ μένοντας στὴ γῆ 33 χρόνια, θὰ τοὺς ἔδειχνε τὸ δρόμο τῆς Σωτηρίας. Κι' ὅμως, κανένας ἱστορικὸς τοῦ καιροῦ ἐκείνου δὲν ἀναφέρει τὸ κοσμοσωτήριο γεγονός, κανένας δὲν μιλεῖ γιὰ τὴ γέννηση, τὴ ζωή, τὴ διδασκαλία, τὸ θάνατο καὶ τὴν ἀνάσταση τοῦ Ἰησοῦ. Μόνο οἱ Εὐαγγελιστές. Ἀπ' αὐτοὺς τὰ ξέρουμε ὅλα. Καὶ λίγα λόγια γράφει στὴν Ἱστορία του ὁ ἑβραῖος ἱστορικὸς Ἰώσηπος. Δὲν εἶναι παράξενο αὐτό; καὶ δὲν ἀποροῦν μὲ τὸ δίκιο τους οἱ ἐρευνητές; —Καθόλου! Ὁ Χριστὸς δὲν γεννήθηκε μὲ θόρυβο, ὅπως κανένα βασιλόπουλο τοῦ κόσμου τούτου. Οὔτε ἔκαμε στὴ ζωή του πολέμους, ἀνταρσίες, ἐπαναστάσεις. Δὲν ἦταν πολιτικός, οὔτε στρατηγός. Δὲν πῆγε ποτὲ νὰ προσφέρῃ τὶς ὑπηρεσίες του στὸν Τετράρχη, στὸν Ἡγεμόνα ἢ στὸν Καίσαρα. Ἐδίδασκε μόνο. Καὶ στὴν ἀρχή, ἐκεῖνοι ποὺ τὸν ἄκουγαν, ἦταν λίγοι καὶ ταπεινοί. Ἔπειτα ἔγιναν περισσότεροι, ἔπειτα προστέθηκαν σ' αὐτοὺς κι' ἐπιφανέστεροι. Καὶ μόνο μετὰ τὸ θάνατό του, τὴν ἀνάστασή καὶ τὴν ἀνάληψή, οἱ μαθητές του, οἱ Ἀπόστολοι, σπάρθηκαν στὸν κόσμο γιὰ νὰ διαδώσουν τὴ διδασκαλία του καὶ νὰ ἱδρύσουν τὴ θρησκεία τοῦ Χριστοῦ. Πῶς θάγραφαν λοιπὸν οἱ ἱστορικοὶ τοῦ καιροῦ ἐκείνου γιὰ πράγματα ποὺ δὲν ἦταν οὔτε μάχες, οὔτε πολιορκίες, οὔτε συνθῆκες μεταξὺ Κρατῶν· γιὰ πνευματικὰ πράγματα ποὺ γίνουνταν σχεδὸν κρυφά, «διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων»—μὰ καὶ τῶν Ρωμαίων—κι' ὄχι κἂν στὴ Ρώμη, ἀλλὰ σὲ μιὰ ἀφανῆ τότε καὶ παραμελημένη ἐπαρχία της; Ὕστερα γράφηκαν τὰ Εὐαγγέλια. Οἱ Εὐαγγελιστὲς ἔγιναν ἱστορικοί. Ἀπ' αὐτοὺς ξέρουμε πῶς ἔγιναν καὶ τὰ Χριστούγεννα. «Τοῦ δὲ Ἰησοῦ ἡ γέννησις οὕτως ἦν», ἀρχίζει τὴν ἱστορία του ὁ Ματθαῖος. Καὶ μᾶς τὴ διηγεῖται... Τί ὀμορφιά, τί μεγαλεῖο! τί θαῦμα! Τὴν αὐριανὴ Κυριακὴ θάκούσετε στὴν ἐκκλησιὰ τὸ Εὐαγγέλιο αὐτὸ τῶν Χριστουγέννων καὶ θὰ αἰσθανθῆτε ἀπὸ πρὶν ὅλη τὴν ἱερὴ συγκίνηση ποὺ μᾶς δίνει ἡ μεγάλη γιορτή. Μεθαύριο θἀκούσετε καὶ τὴ διήγηση τοῦ Λουκᾶ...

Καλὰ Χριστούγεννα, παιδιά μου. Καὶ τοῦ χρόνου!

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ

Στὸ περιβολάκι μας,
Τὰ τριαντάφυλλα τῆς πλάσης.
Κι' ἂν διαβαίνῃς, προτιμᾶς
Στὸ πλευρό του νὰ περάσῃς.

Τὰ φροντίζω μοναχή,
Γιὰ νὰ παίρνω κάθε μέρα
Τῆς μαννούλας τὴν εὐχὴ
Καὶ τὸ χάδι τοῦ πατέρα.

Τί μοῦ ζήτησεν ἡ γῆ;
—Λίγο χῶμα, λίγοι σπόροι,
Τὸ νεράκι, τὴ στοργὴ
Ἀπ' τὴ φρόνιμη τὴν κόρη...

Μέσα κι' ὅμως τὴ χαρά
Τώρα, χάρισμα, σκορπίζουν·
Κάθε πίκρα, ἢ συμφορά,
Ἀπ' τὸ σπίτι μας ξορκίζουν.

Μὰ εἶναι κι' ἄλλο μυστικὸ
Ποὺ τὰ ρόδα ζωντανεύει:
Στὸ καλό μας σπιτικὸ
Ἡ ὁμόνοια βασιλεύει!

ΤΕΛΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

(Ἡ ἀναδημοσίευση ἀπαγορεύεται)

ΟΙ ΓΑΤΕΣ ΤΗΣ ΔΑΝΑΗΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Γ'.—Δῶρο γιὰ τὰ γενέθλια

Ἔφυγε λοιπὸν ὅπως εἶπα ὁ Μέγ' Ἀλέξαντρος, κι' ἐγὼ βρέθηκα στενοχωρημένη. Συλλογιζόμουν πὼς δὲν θᾶταν εὔκολο νὰ τοῦ ἐπιτρέψουν νὰ μπαινοβγαίνῃ στὸ σπίτι μας. Θὰ τὸν ἔλεγαν «ἀλήτη», «χαμίνι», καὶ θὰ τὸν μεταχειρίζουνταν σὰν τὰ δυστυχισμένα ἐκεῖνα ζῶα ποὺ γυρίζουν στοὺς δρόμους καὶ δὲν βρίσκουν ἄσυλο πουθενά. Νά, σὰν τὴ γατούλα ἐκείνη, τὴν ἰσχνὴ κι' ἀνάμαλλη, ποὺ βρῆκα μιὰ μέρα στὸ περιβόλι μας καὶ τῆς ἔδωσα τὸ γάλα μου. Ἡ καϊμένη, τὸ ἤπιε σὰ νὰ εἶχε νὰ φάῃ ἕνα χρόνο. Χάλασα τὸν κόσμο νὰ τὴν κρατήσω, μὰ δὲ μάφησαν. «Ἂς τη νὰ χαθῇ τὴν παλιόγατα!» μοῦ ἔλεγαν.

Ἀξαφνα θυμήθηκα πὼς τὴν ἄλλη μέρα εἶχα τὰ γενέθλιά μου καὶ τότε μοῦ ἤρθε μιὰ περίφημη ἰδέα: Ἔτρεξα νὰ βρῶ τὴ μαμμὰ καὶ τὴν παρακάλεσα νὰ μοῦ χαρίσῃ στὴ γιορτή μου, ἀντὶ γι' ἄλλο δῶρο, τὸ Μέγ' Ἀλέξαντρο!

— Μὰ ἐγώ, Δανάη μου, σοῦ ἀγόρασα κιόλα τὸ δῶρο σου, μοῦ ἀποκρίθηκε κάτι ὡραῖο ποὺ θὰ σ' εὐχαριστήσῃ πολύ.

— Τότε νὰ τὸ ἐπιστρέψῃς στὸν ἔμπορο, τῆς εἶπα ἐγώ, ὅπως κάνεις γιὰ κάθε τι ποὺ ἀγοράζεις καὶ δὲν σοῦ ἀρέσει. Κι' ἂν δὲν θέλουν νὰ σοῦ δώσουν πίσω τὰ λεπτά, πάρε κάτι γιὰ τὸ μπαμπά.

Ἡ μαμμὰ ἔβαλε τὰ γέλια:

— Μὰ στὸ μαγαζὶ ἐκεῖνο δὲν ἔχουν τίποτα γιὰ τὸ μπαμπά. Πουλοῦν μόνο παιχνίδια! καὶ πράγματα γιὰ παιδιά.

Ἐγὼ ἐπέμενα, ἡ μαμμὰ ἐξακολουθοῦσε νὰ λέῃ ὄχι. Ἔτσι τὸ βράδυ ποὺ γύρισε ὁ μπαμπάς, μπῆκα στὸ γραφεῖο του, σκαρφάλωσα στὰ γόνατά του καί, χαϊδεύοντας πάντα τὸ μάγουλό του, τὸν ρώτησα ἂν ἤθελε νὰ ὑψώσουμε μαζὶ ἕναν ἀετό.

— Πολὺ εὐχαρίστως, εἶπε ὁ μπαμπάς. Μὰ ἐγὼ ἀετὸ δὲν ἔχω· μήπως ἔχεις ἐσύ;

—Ὄχι, οὔτ' ἐγώ. Μὰ αὔριο ἐσὺ θἄχῃς. Θὰ σοῦ ἀγοράσῃ ἡ μαμμὰ ἀπὸ τὸ μαγαζὶ ποὺ πουλοῦν πράγματα γιὰ παιδιά.

—Ἄ, ἔτσι; ἔκαμε ὁ μπαμπάς.

— Μὰ ναί, ναί!

— Λοιπὸν καλά.

—Ἔτρεξα ἀμέσως νὰ πῶ στῆ μαμμὰ πὼς τὸ ζήτημα κανονίσθηκε. Ὁ μπαμπὰς μἀκολούθησε. Καὶ μόλις τὸν εἶδε, ἡ μαμμὰ φώναξε:

— Κωστῆ! Δὲν πιστεύω νὰ θέλῃς στἀλήθεια νὰ σοῦ ἀγοράσω χαρταετό!

— Κι' ὅμως θέλω, ἀποκρίθηκε σοβαρά, ὁ μπαμπάς. Θὰ μοῦ ἔκανε μεγάλη εὐχαρίστηση νὰ ὑψώσω ἕναν ἀετὸ μὲ τὴ Δανάη.

— Ὥστε, εἶπε ἡ μαμμά, θὰ βλέπουμε τώρα ἐκεῖνο τὸ μαῦρο γάταρο, ποὺ κανένας δὲν ξέρει ἀπὸ ποῦ ἔρχεται, νὰ ξαπλαρώνεται ὁλημέρα στὴ σάλα;

— Οἱ μαῦρες γάτες φέρνουν στὸ σπίτι εὐτυχία, ἀποκρίθηκε ὁ μπαμπάς. Ἔτσι λένε.

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΟΙ ΕΞΩΦΡΕΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΑΝΤΙΦΕΡ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

— Συνέχεια από τὸ προηγούμενο —

Τὸν Κουρσὶδ αὐτὸν τὸν ἀνάγκασε νὰ παραιτηθῇ, καὶ τέλος ἀνακηρύχθηκε ἀντιβασιλέας, στὰ 1806, μὲ τὴ συγκατάθεση τῆς Πύλης.

Δυὸ χρόνια πρωτύτερα, εἶχε πεθάνει ὁ Ντζερράρ, ὁ προστάτης τοῦ Καμύλκ. Κι' αὐτός, ποὺ εἶχε ἀπομονωθεῖ πιά, ἔκρινε πὼς δὲν ἔτρεχε κανένα κίνδυνο νὰ γυρίσῃ στὸ Κάϊρο.

Ἦταν εἰκοσιεφτά χρονῶν τότε καὶ καινούργιες κληρονομιὲς τὸν εἶχαν κάνει τὸν πλουσιώτερο ἄνθρωπο τῆς Αἰγύπτου. Ἀγαποῦσε τὴν ἀπόμερη ζωή, δὲν εἶχε σκοπὸ νὰ παντρευθῇ, νὰ κάμῃ οἰκογένεια, ἐξακολουθοῦσε νὰ εἶναι ἄνθρωπος τῶν ὅπλων καί, ἐπειδὴ οἱ πόλεμοι εἶχαν τελειώσει, ἐπιχείρησε μεγάλα μακρινὰ ταξίδια.

Ἀλλά, ἀφοῦ ὁ Καμύλκ-πασὰς δὲν θἄχε παιδιά, ποιὸς θὰ κληρονομοῦσε τὴν κολοσσιαία του περιουσία; Δὲν ὑπῆρχαν ἄλλοι, πιὸ μακρινοὶ συγγενεῖς;

Κάποιος Μουράτ, ἕξι χρόνια νεώτερός του—εἶχε γεννηθεῖ στὰ 1786—ἦταν πρῶτος του ξάδελφος. Χωρισμένοι ἀπὸ τὰ πολιτικά τους φρονήματα, δὲν βλέπουνταν πιά, ἂν κι' ἔμεναν στὸ Κάϊρο οἱ κι' δυό. Ὁ Καμύλκ-πασὰς ἦταν ἀφωσιωμένος στὴν ὀθωμανικὴ ἰδέα καὶ τὰ εἶχε δείξει. Ὁ Μουράτ, ἀπεναντίας, πολεμοῦσε τὴν ὀθωμανικὴ ἐπιρροὴ κι' εἶχε βοηθήσει τὸν Μεχμὲτ-Ἀλῆ στὶς ἐπιχειρήσεις του κατὰ τοῦ σουλτάνου Μαχμούτ.

Ὥστε ὁ Μουράτ αὐτός, μόνος συγγενὴς τοῦ Καμύλκ, καὶ τόσο φτωχὸς ὅσο πλούσιος ἦταν ἐκεῖνος, δὲν μποροῦσε νὰ ἐλπίζῃ κληρονομιὰ παρὰ μόνο ἂν συμφιλιωνόταν μὲ τὸν ξάδελφό του. Ἀλλ' αὐτὸ δὲν ἔμελλε νὰ γίνῃ ποτέ. Ἀπεναντίας, ἓν' ἀκόμα βαθύτερο μῖσος ἐχώρισε μὲ τὸν καιρὸ τὰ δυὸ μονάκριβα μέλη τῆς οἰκογένειας ἐκείνης.

Δεκαοχτὼ χρόνια πέρασαν, ἀπὸ τὰ 1806 ὡς τὰ 1824, ποὺ ἡ βασιλεία τοῦ Μεχμὲτ-Ἀλῆ δὲν ταράχθηκε ἀπὸ ἐξωτερικοὺς πολέμους. Ὡστόσο εἶχε νἀγωνίζεται κατὰ τῶν Μαμελούκων, ποὺ ἂν καὶ τοῦ εἶχαν δώσει τὸ θρόνο, εἶχαν γίνει ἐχθροί του ἐπίφοβοι. Μιὰ γενικὴ σφαγή, σ' ὅλη τὴν Αἴγυπτο, στὰ 1811, τὸν γλύτωσε κι' ἀπὸ τοὺς Μαμελούκους. Ἀπὸ τότε βρῆκαν τὴν ἡσυχία τους οἱ ὑπήκοοι τοῦ ἀντιβασιλέα, ποὺ οἱ σχέσεις του μὲ τὴν Πύλη ἦταν πάντα φιλικές—κατὰ τὸ φαινόμενο τουλάχιστο, γιατὶ πάντα ὁ σουλτάνος δυσπιστοῦσε στὸν Μεχμὲτ-Ἀλῆ.

Ὁ Μουράτ, ποὺ ἔχαιρε πάντα τὴν εὔνοια τοῦ ἀντιβασιλέα, δὲν ἔπαυε νὰ τὸν ἐξωθῇ κατὰ τοῦ ξαδέλφου του. Τοῦ θύμιζε πάντα πὼς ἦταν φίλος τῶν Τούρκων καὶ τοῦ Μαχμούτ, καὶ πὼς γι' ἀγάπη τους εἶχε χύσει τὸ αἷμα του. Καθόλου ἀπίθανο νἄταν τώρα καὶ κατάσκοπος τοῦ σουλτάνου. Μιὰ τόσο μεγάλη περιουσία, στὰ χέρια ἑνὸς μόνο ἀνθρώπου, ἀποτελοῦσε κίνδυνο σοβαρό. Αὐτὰ κι' ἄλλα ἔλεγε στὸν ἀντιβασιλέα ὁ ραδιοῦργος Μουράτ...

Ὁ Καμύλκ δὲν ἔδινε προσοχή. Στὸ Κάϊρο ζοῦσε ἀπομονωμένος καὶ θἄταν δύσκολο νὰ τοῦ στήσουν παγίδα καὶ νὰ πιαστῇ. Ὅταν ἔφευγε ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο, ἦταν πάντα γιὰ μακρινὸ ταξίδι. Μὲ δικό του καράβι, ποὺ τὸ κυβερνοῦσε ὁ πλοίαρχος Ζὸ—πέντε χρόνια νεώτερός του καὶ πολὺ ἀφοσιωμένος—γύριζε τὶς θάλασσες τῆς Ἀφρικῆς, τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης, χωρὶς νὰ τὸν μέλῃ γιὰ τίποτα καὶ γιὰ κανένα.

Εἶχε ξεχάσει λοιπὸν καὶ τὸν γάλλο ναύτη ποὺ τὸν γλύτωσε μιὰ φορὰ ἀπ' τὸ τουφεκίδι τοῦ Βοναπάρτη; Ὄχι, τὸν θυμόταν... Τὸν εἶχε ξεπληρώσει ὅμως; Οὔτε... Ἐσκόπευε λοιπὸν νὰ τὸ κάμῃ ἀργότερα, ὅταν θὰ παρουσιαζόταν ἡ εὐκαιρία, ὅταν π. χ. τὰ ταξίδια του θὰ τὸν ἔφερναν ὡς τὴ Γαλλία; Ἴσως.

Ὡστόσο, τὸ 1812, ὁ πλούσιος Αἰγύπτιος δὲν μπόρεσε νὰ μὴν ἀντιληφθῇ πώς, ὅταν γύριζε στὴν πατρίδα δου, τὸν ἐπιτηροῦσαν αὐστηρά. Πολλὰ ταξίδια ποὺ θέλησε νὰ κάμῃ τοῦ ἀπαγορεύθηκαν ἀπὸ τὸν ἀντιβασιλέα. Μὲ τὶς ἀκατάπαυστες ραδιουργίες τοῦ ξαδέλφου του, ἡ ἐλευθερία του κινδύνευε σοβαρά.

Στὰ 1823, ὅταν ἦταν τριανταεφτὰ χρονῶν, ὁ Μουρὰτ παντρεύθηκε μὲ μιὰ φτωχὴ φελλαχοπούλα, σχεδὸν σκλάβα. Ὁ γάμος αὐτὸς τὸν ἔκαμε ἀκόμα φτωχότερο. Κι' ἦταν ἕνας λόγος γιὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ ὀπονομεύῃ τὴ θέση τοῦ Καμύλκ, ἐκμεταλλευόμενος τὴν ἐπιρροὴ ποὺ εἶχε στὸν Μεχμὲτ-Ἀλῆ καὶ τὸ γιό του Ἰμπραΐμ.

Στὰ 1824, κατὰ τὴν ἑλληνικὴ ἐπανάσταση, ὁ σουλτάνος Μαχμοὺτ ἐζήτησε τὴ βοήθεια τῆς Αἰγύπτου, κι' ὁ Ἰμπραΐμ πῆγε στὸ Μοριὰ μὲ ἑκατὸν εἴκοσι καράβια κι' ἀποβίβασε κεῖ τὸ στρατό του. Ἦταν μιὰ εὐκαιρία γιὰ νὰ ξαναδίδῃ κι' ὁ Καμύλκ κάποιο ἐνδιαφέρο στὴ ζωή του καὶ νὰ ξαναρχίσῃ τὶς ἐπικίνδυνές του περιπέτειες, ὑποστηρίζοντας τὴν τουρκικὴ κυριαρχία παντοῦ. Ζήτησε λοιπὸν νὰ καταταχθῇ στὸ στρατὸ τοῦ Ἰμπραΐμ. Τοῦ τὸ ἀρνήθηκαν. Ζήτησε νὰ ὑπηρετήσῃ ὡς ἀξιωματικὸς στὰ στρατεύματα τοῦ σουλτάνου. Τοῦ ἀρνήθηκαν. «Δάκτυλος», χωρὶς ἄλλο, τοῦ ξαδέλφου...

Ὁ ἀγώνας ὡστόσο τῶν Ἑλλήνων γιὰ τὴν ἐλευθερία τους τελείωσε μὲ νίκη τοῦ ἡρωϊκοῦ αὐτοῦ ἔθνους. Στὰ 1827 οἱ ἑνωμένοι στόλοι Γαλλίας, Ἀγγλίας, καὶ Ρωσσίας ἔκαψαν στὸ Ναυαρῖνο τὸν τουρκικό, πρᾶγμα ποὺ ἀνάγκασε τὸν ἀντιβασιλέα νἀνακαλέσῃ τὰ πλοῖα του καὶ τὸ στρατό του. Ὁ Ἰμπραΐμ γύρισε τότε στὸ Κάϊρο μὲ τὸν Μουρὰτ ποὺ τὸν εἶχε ἀκολουθήσει στὴν ἄτυχη ἐκστρατεία.

Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἡ θέση τοῦ Καμύλκ χειροτέρεψε. Τὸ μῖσος τοῦ Μουρὰτ ξέσπασε μὲ μεγαλύτερη λύσσα ἀφότου, στὶς ἀρχὲς τοῦ 1829, ἀπόκτησε ἀπὸ τὸ γάμο του κι' ἕνα γιό. Ἡ οἰκογένεια μεγάλωνε, ὄχι ὅμως κι' ἡ περιουσία της. Ἔπρεπε, χωρὶς ἄλλο, νὰ βάλῃ στὸ χέρι τὴν περιουσία τοῦ ξαδέλφου. Κι' ὁ ἀντιβασιλέας ἦταν πρόθυμος νὰ βοηθήσῃ...

Ὁ γιὸς τοῦ Μουρὰτ ὀνομάσθηκε Σαούκ—αὐτὸ ὁ ἀναγνώστης δὲν πρέπει νὰ τὸ ξεχάσῃ.

Ὁ Καμύλκ κατάλαβε τότε πὼς ἕνα μόνο πρᾶγμα εἶχε νὰ κάμῃ: νὰ μαζέψῃ τὴν περιουσία του, ποὺ τὸ μεγαλύτερο μέρος της ἦταν διαμάντια κι' ἄλλοι πολύτιμοι λίθοι, καὶ νὰ τὴ βγάλῃ ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο. Αὐτὸ κι' ἔκαμε μυστικά, μὲ τὴ βοήθεια κάποιων ξένων, ἐγκατεστημένων στὴν Ἀλεξάνδρεια, ποὺ δὲν ἐδίστασε νὰ τοὺς ἐμπιστευθῇ. Ποιοὶ ἦταν αὐτοὶ οἱ ξένοι; Σὲ ποιὰ ἐθνικότητα ἀνήκαν; Μόνον ὁ Καμύλκ-πασὰς τὸ ἐγνώριζε...

Τρία βαρέλια μὲ σιδερένια στεφάνια, ὅμοια μ' ἐκεῖνα ποὺ βάζουν τὰ ἱσπανικὰ κρασιά, χώρεσαν ὅλα ἐκεῖνα τὰ πλούτη. Τὰ φόρτωσαν κρυφὰ σ' ἕνα ναπολιτάνικο καράβι, κι' ὁ Καμύλκ, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν πλοίαρχο Ζό, κατάφερε νὰ ἐπιβιβασθῇ κι' αὐτός, ἀφοῦ γλύτωσε ἀπὸ μύριους κινδύνους, γιατὶ τὸν εἶχαν ἀκολουθήσει ἀπὸ τὸ Κάϊρο στὴν Ἀλεξάνδρεια καὶ τὸν κατασκόπευαν ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα ποὺ ἔφθασε σ' αὐτὴ τὴν πόλη.

Ὕστερ' ἀπὸ πέντε ἡμέρες, τὸ καράβι τὸν ἔδγαλε στὸ λιμάνι τοῦ Λατακιέ, κι' ἀπὸ κεῖ πῆγε στὸ Χαλέπι,

ποὺ τὸ εἶχε διαλέξει γιὰ νὰ ἐγκατασταθῇ. Στὴ Συρία τώρα, μὲ τὴν προστασία τοῦ παλιοῦ του στρατηγοῦ Ἀβδουλλάχ, ποὺ εἶχε γίνει πασὰς τοῦ Ἁγίου-Ἰωάννου τῆς Ἄκρας, τί εἶχε νὰ φοβηθῇ; Οὔτε ὁ Μουράτ, οὔτε ὁ Μεχμὲτ-Ἀλῆς, ὅσο τολμηροὶ κι' ἂν ἦταν, δὲν μποροῦσαν νὰ τὸν πειράξουν σὲ μιὰ χώρα ποὺ ἦταν στὴν παντοδύναμη ἐξουσία τοῦ σουλτάνου.

Κι' ὅμως!..

Τὸν ἴδιο ἐκεῖνο χρόνο—1830—ὁ φιλόδοξος ἀντιβασιλέας τῆς Αἰγύπτου ἔκοψε τὶς φιλικές του σχέσεις μὲ τὸν Μαχμοὺτ. Κι' ἡ πρόφαση ἦταν αὐτή: Φελλάχοι, ποὺ τοὺς τυραννοῦσαν τὰ ὄργανα τοῦ Μεχμὲτ-Ἀλῆ, ζήτησαν ἄσυλο στὴ Συρία καὶ τὴν προστασία τοῦ Ἀβδουλάχ. Ὁ Μεχμὲτ-Ἀλῆς ἀπαίτησε τὴν ἔκδοσή τους. Ὁ πασὰς τοῦ Ἁγίου-Ἰωάννου τῆς Ἄκρας ἀρνήθηκε. Ὁ Μεχμὲτ-Ἀλῆς ζήτησε τὴν ἄδεια τοῦ σουλτάνου νὰ τοὺς πάρῃ μὲ τὴ βία. Στὴν ἀρχή, ὁ σουλτάνος ἀποκρίθηκε πὼς οἱ Φελλάχοι ἦταν Τοῦρκοι ὑπήκοοι κι' ὁ ἀντιβασιλέας τῆς Αἰγύπτου δὲν εἶχε κανένα δικαίωμα πάνω τους. Ὕστερα ὅμως, γιὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴ βοήθεια, ἢ τοὐλάχιστο τὴν οὐδετερότητα τοῦ Μεχμὲτ-Ἀλῆ στὴν ἀνταρσία τοῦ πασᾶ τῆς Σκόδρας, ἔδωσε τὴν ἄδεια ποὺ τοῦ εἶχε ζητήσει.

Ὁ Ἰμπραΐμ ἑτοιμάσθηκε τότε νὰ ἐκστρατεύσῃ μὲ τριάντα χιλιάδες στρατὸ καὶ μὲ εἰκοσιδύο πολεμικὰ πλοῖα. Ἡ ἐμφάνιση ὅμως χολέρας στὰ λιμάνια τῆς Ἀνατολῆς τὸν ἀνάγκασε νἀναβάλῃ τὴν ἀναχώρησή του.

(Ἀκολουθεῖ)

ΜΙΚΡΗ ΣΤΙΧΟΥΡΓΙΚΗ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἀπὸ τὸν ἀριθμὸ τῶν συλλαβῶν του, ἕνας στίχος ὀνομάζεται *δισύλλαβος, τρισύλλαβος, τετρασύλλαβος* κ.τ.λ. *καθεξῆς*, ὡς τὸν *δεκαπενταούλλαβο* καὶ *δεκαεξασύλλαβο* (ἂν κι' ἔχουν γραφεῖ στίχοι μὲ ἀκόμα περισσότερες συλλαβές.) Ἰδοὺ παραδείγματα.

Ξανὰ
Ξυπνῆ.
(Δισύλλαβοι)

Καὶ ξανὰ
Μὲ ξυπνῆ
(Τρισύλλαβοι)

Καὶ πάλι, νά,
Μένα ξυπνῆ!
(Τετρασύλλαβοι)

Δὲν ἦταν νἄβρω,
Γραφτό μου μαῦρο.
(Πεντασύλλαβοι)

Σιγὰ γυρίζαμε
Καὶ ψιθυρίζαμε
(Ἑξασύλλαβοι)

Ἑφτασύλλαβους κι' ὀκτασύλλαβους εἴδαμε παραπάνω.

Εἶναι νύχτα, στὴ στέγη βογγᾷ
Ὁ βοριὰς καὶ ψιλὸ πέφτει χιόνι,
(Ἐννεασύλλαβος καὶ δεκασύλλαβος)

Καὶ προβαίν' ἡ Μαρία λίγη νὰ πάρῃ (*)
Δροσιὰ στὰ σωθικὰ τὰ παραμένα
(Ἐνδεκασύλ. καὶ δωδεκασύλλαβος)

Σὲ σκέψεις εἶσαι βυθισμένος καὶ σωπαίνεις
(Δεκατρισύλλαβος)

Ἀκούστηκε στὴν ἐρημιὰ παράξενη φωνή
(Δεκατετρασύλλαβος)

Μάννα μὲ τοὺς ἐνιιά σου γιοὺς τὴ μιὰ σου [θυγατέρα
(Δεκαπενταούλλαβος)

Ὁ εἰς μίαν μόνην ὥραν, τὴν γῆν παίξας, [γῆν γῆν χάσας
(Δεκαεξασύλλαβος)

Μακρότεροι στίχοι δὲν εἶναι συνηθισμένοι. Ἰδοὺ ἕνας εἰκοσιδυοσύλλαβος ἀπὸ ποίημα τοῦ Βικέλα, γραμμένο ὅλο μὲ τέτοιους στίχους:

Μελαγχολίας μεστὴ εἶναι αὔτ' ἡ ζοφώδης [ἑσπέρα

Μποροῦμε νὰ ποῦμε πὼς πολλοὶ μεγάλοι στίχοι εἶναι δυὸ μικρότεροι ἑνωμένοι Π.χ. ὁ δεκαπενταούλλαβος:

Ἐπέσανε τὰ Γιάννενα σιγὰ νὰ κοιμηθοῦνε

εἶναι ἕνας ὀχτασύλλαβος κι' ἕνας ἑφτασύλλαβος ποὺ μποροῦσε νὰ γραφθοῦν καὶ χωρισμένοι:

Ἐπέσανε τὰ Γιάννενα
Σιγὰ νὰ κοιμηθοῦνε

(ὅπως συχνὰ χωρίζει κι' ἡ «Διάπλασις» τοὺς δεκαπενταούλλαβους τῶν ποιημάτων της, ποὺ δὲν τοὺς παίρνει ἡ στήλη της, καὶ ποὺ δὲν θέλει νὰ τοὺς τσακίζῃ μὲ ἀγκύλες, ὅπως:

Τοῦ Κίτσου ἡ μάννα κάθουνταν στοῦ [ποταμοῦ τὴν ἄκρη

πρᾶγμα ποὺ δυσχεραίνει τὴν ἀνάγνωση κι' ἀκόμα εἶναι ἄκομψο).

Μποροῦμε νὰ ποῦμε ἀκόμα, γενικά, πὼς οἱ πολὺ μικροὶ στίχοι εἶναι γιὰ φαιδρὰ ποιήματα κι' οἱ πολὺ μεγάλοι γιὰ λυπητερά. Καὶ γι' αὐτὸ οἱ ποιητὲς μεταχειρίζουνται συχνότερα τοὺς μέτριους ποὺ εἶναι γιὰ ὅλα. Ἀλλ' αὐτὸ δὲν εἶναι κανόνας. Ὑπάρχουν φαιδρότατα, ἐλαφρά, σατιρικὰ ποιήματα σὲ δεκαπεντασύλλαβους· καὶ σὲ μικροὺς μελαγχολικώτατα, ὅπως ἡ «Τρελλὴ Μάννα» τοῦ Σολωμοῦ, σ' ἑξασύλλαβους, πεντασύλλαβους καὶ τετρασύλλαβους:

Τώρα ποὺ ἡ ξάστερη
Νύχτα μονάχους
Μᾶς βρῆκε ἀπάνταχα
Κι' ἐκεῖ στοὺς βράχους
Σχίζεται ἡ θάλασσα
Σιγαλινά.

(Στὸ μέτρημα αὐτῶν τῶν στίχων οἱ συλλαβὲς *ποὺ-ἡ, κε-ἀ, ται-ἡ* προφέρουνται καὶ μετροῦνται σὰ μιά).

Συχνά, τὸ μάκρος τῶν στίχων δὲν ἔχει καμμιὰ σχέση μὲ τὸ εἶδος, τὸ νόημα καὶ τὴ διάθεση τοῦ ποιήματος, παρὰ εἶναι κάτι ἐξωτερικό. Γι' αὐτὸ πολλοὶ ποιητὲς τοῦ παλιοῦ καιροῦ, μεταχειριζόμενοι πότε μικροὺς καὶ πότε μεγάλους στίχους, ἔκαναν τὰ ποιήματά τους σὲ διάφορα σχήματα, σταυρούς, ὑδρίες, ποτήρια, ρόμβους κτλ. Κι' ὁ Βίκτωρ Οὐγγὼ ἔκαμε ἕνα ποίημα μὲ σχῆμα, εἶχε ὅμως τὸ λόγο του. Πριγράφει τὸ πέταγμα κάποιων δυσοιώνων πουλιῶν τῆς Ἀνατολῆς τῶν *Ντζίν*, ποὺ ἔρχουνται κοπάδι ἀπὸ μακρυά, πλησιάζουν, φθάνουν καὶ περνοῦν. Τὸ ποίημα λοιπὸν ἀρχίζει μὲ στίχους μικρούς:

Murs, ville
Et port,
Asile
Des morts;
Mer grise
Où brise
La brise,
Tout dort

Οἱ στίχοι τῶν ἄλλων στροφῶν εἶναι ὁλοένα μεγαλύτεροι, πεντασύλλαβοι, ἑξασύλλαβοι καὶ καθεξῆς. Οἱ μεσαῖες στροφὲς ἔχουν πιὰ τοὺς μεγαλύτερους γαλλικοὺς στίχους, δεκαεξασύλλαβους. Κι' ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα πάλι μικραίνουν, μικραίνουν, ὡς ποὺ γίνουνται στὸ τέλος δισύλλαβοι καὶ τρισύλλαβοι ὅπως στὴν ἀρχή. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο *σχηματοποιεῖται* τὸ πέταγμα ποὺ περιγράφει τὸ ποίημα: Στὴν ἀρχή, ἀπὸ μακρυά, φαίνεται ἕνα μαυράδι. Λίγο-λίγο τὸ μαυράδι μεγαλώνει. Ἔρχεται στιγμὴ ποὺ γεμίζει ὁ οὐρανὸς ἀπὸ *Ντζίν*. Καὶ περνοῦν, φεύγουν, ὡς που στὸ τέλος φαίνουνται πάλι σὰν ἕνα μικρὸ μαῦρο σημάδι...

(Ἀκολουθεῖ) ΓΡ. Ξ.

(*) Ὁ στίχος αὐτός, ἂν θεωρήσουμε τὸ *ρία* τῆς λέξης *Μαρία* ὡς μία συλλαβή (*ριά*) εἶναι ἐνδεκασύλλαβος σὰν τὸν δεύτερο, καὶ γιὰ ἑνδεκασύλλαβο τὸν ἔχει ὁ Σολωμὸς μὲ δυὸ συνιζήσεις:

Καὶ προβαίνει ἡ Μαρία λίγη νὰ πάρῃ

Ἀλλὰ γιὰ τὴ *συνίζηση* θὰ ποῦμε παρακάτω.

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΤΑ ΚΑΛΑΝΤΑ ΠΑΝΤΟΥ

Ἀπὸ τότε ποὺ ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς ἔγραψε τὴν τόσο τρυφερὴ καὶ συγκινητικὴ ἱστορία γιὰ τὴν γέννηση τοῦ Χριστοῦ μας στὴ Βηθλεέμ, ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη δὲν γιορτάζονται Χριστούγεννα χωρὶς νὰ ψαλοῦν καὶ Κάλαντα. Ἡ λέξη Κάλανδα εἶναι λατινικὴ ἀπὸ τὸ Καλένδαι, ποὺ ὅπως ξέρουν οἱ μεγαλύτεροι ἀπὸ σᾶς, ποὺ μαθαίνουν λατινικά, εἶναι ἡ ὀνομασία τῆς πρώτης ἡμέρας κάθε μήνα καὶ ξεχωριστὰ τῆς πρώτης ἡμέρας τοῦ καινούργιου χρόνου. Ἐκείνη λοιπὸν τὴν ἡμέρα στὴν ἀρχαία Ρώμη καὶ ἀργότερα στὸ Βυζάντιο συνείθιζαν νὰ γυρίζουν στοὺς δρόμους καὶ νὰ γιορτάζουν τὸν καινούργιο χρόνο μὲ γιορτάσιμα τραγούδια καὶ ὕστερα ἡ συνήθεια αὐτὴ μεταφέρθηκε καὶ ἀπὸ τότε τὰ τραγούδια ποὺ ψέλνουν τὴν παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων ὀνομάστηκαν Κάλανδα.

Τὰ Κάλανδα στὴν Ἑλλάδα μας τὰ ξέρουμε πῶς ψέλνουνται, σχεδὸν τὸ ἴδιο σ' ὅλα τὰ μέρη ἐκτὸς ἀπὸ μερικὲς μικρὲς διαφορές. Δηλαδὴ στὴν Ἀθήνα καὶ σὲ πολλὲς ἄλλες πόλεις καὶ χωριά, τὰ παιδιὰ γυρίζουν ἀπὸ τὸ πρωΐ τῆς παραμονῆς ἀπὸ τὸ ἕνα σπίτι στὸ ἄλλο καὶ τραγουδοῦν τὸ «Χριστὸς γεννᾶται σήμερον» μὲ τρίγωνα καὶ ταμπουρλα. Σὲ ἄλλα πάλι μέρη, καὶ ἰδίως στὰ νησιά, τὰ Κάλαντα δὲν τὰ ψέλνουν ἀπὸ τὸ πρωΐ ἀλλὰ τὸ βράδυ μετὰ τὸν ἑσπερινὸ καὶ ἐκτὸς ἀπὸ τὸ τραγουδάκι ποὺ περιγράφει τὴ γέννηση τοῦ Χριστοῦ, τραγουδοῦν καὶ διάφορα ἐπαινετικὰ τραγούδια γιὰ τὸ νοικοκύρη τοῦ σπιτιοῦ γιὰ τὴ γυναίκα του καὶ γιὰ τὰ παιδιά του. Καὶ ἡ καλὴ νοικοκυρὰ δὲν πλήρωνει τὰ παιδιὰ μόνο μὲ λίγες πενταροδεκάρες, ἀλλὰ τοὺς γεμίζει τὰ καλάθια ποὺ κρατοῦν μαζί τους μὲ τσουρέκια, φουντούκια, μύγδαλα, σταφίδες καὶ ὅλα τὰ καλά.

Αὐτὰ γίνονται στὸν τόπο μας. Ἀλλὰ καὶ σ' ὅλον τὸν κόσμο σ' ὅλη τὴ Χριστιανωσύνη τὴν παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων γυρίζουν τὰ παιδιὰ ἢ οἱ μεγάλοι καὶ σκορπίζουν ἕνα γύρω τὸ χαρμόσυνο ἄγγελμα τῆς γέννησης τοῦ Σωτῆρα.

Στὴ δυτικὴ Εὐρώπη τὰ Κάλαντα ἦταν πολὺ σπάνια κατὰ τὴν πρώτη χιλιετηρίδα μετὰ τὴ γέννηση τοῦ Χριστοῦ καὶ τὰ Χριστούγεννα δὲν γιορτάζονταν μὲ τὴ μεγαλοπρέπεια καὶ τὴ χαρὰ ποὺ γιορτάζονται τώρα. Καὶ τότε ἕνας καλόγερος, ἕνας ἄνθρωπος μὲ ἀνώτερα ψυχικὰ χαρίσματα καὶ πραγματικὰ χριστιανικὰ αἰσθήματα, ὁ Ἅγιος Φραγκίσκος τῆς Ἀσσίζης, ποὺ ζοῦσε στὴν Ἰταλία κατὰ τὸ 1200 μ. χ. παρατήρησε μὲ θλίψη του, πῶς πολλοὶ Χριστιανοὶ ποὺ δὲν ἤξεραν οὔτε νὰ διαβάσουν οὔτε νὰ γράψουν (γιατὶ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη πολὺ λίγοι ἄνθρωποι μάθαιναν γράμματα καὶ ἡ τυπογραφία δὲν εἶχε ἐφευρεθεῖ ἀκόμη) καὶ δὲν γνώριζαν οὔτε κἀν λατινικὰ ποὺ εἶναι ἡ γλῶσσα τῆς δυτικῆς ἐκκλησίας, δὲν καταλάβαιναν τίποτε ἀπὸ τὴν περιγραφὴ τῆς γέννησης τοῦ Θείου Παιδιοῦ καὶ τὸ μυστήριὸ τῶν Χριστουγέννων ἦταν γι' αὐτοὺς ἀκατάληπτο. Γιὰ νὰ τοὺς τὸ κάνῃ λοιπὸν περισσότερο ἀντιληπτὸ ἐκάλεσε καὶ τοὺς ἄλλους καλόγερους τοῦ μοναστηριοῦ καὶ μὲ τὴ βοήθειά τους ἔστησε ἕνα σωστὸ σταῦλο ἔξω ἀπὸ τὴν ἐκκλησία τοῦ χωριοῦ καὶ ἔβαλε μέσα ἕνα γαΐδουράκι ἕνα ἀλογάκι καὶ ὅλα τὰ ζῶα τῆς φάτνης καὶ ἀνάμεσα σ' αὐτὰ τρεῖς μεγάλες κούκλες ποὺ παρίσταιναν τὴν Παναγία, τὸν Ἅγιο Ἰωσὴφ καὶ τὸν νεογέννητο Χριστό. Ὕστερα χτύπησε τὴν καμπάνα καὶ οἱ χωρικοὶ ἄκουσαν τὴν πρόσκλησή του καὶ μαζεύτηκαν ἀπὸ ὅλα τὰ γύρω χωριά, τὴ χριστουγεννιάτικη ἐκείνη νύχτα τοῦ 1223 μὲ δάδες καὶ φανάρια ψέλνοντας καὶ τραγουδώντας. Καὶ ὅταν ἔφτασαν μπροστὰ στὴν ἐκκλησούλα, εἶδαν ζωντανεμένη μπροστά τους τὴ γέννηση τοῦ Χριστοῦ. Καὶ τότε κατάλαβαν, πιὸ ζωηρὰ ἀπ' ὅ,τι δὲν εἶχαν καταλάβει ποτέ τους ἴσαμε τότε, πῶς ὁ Χριστὸς μιὰ νύχτα σὰν ἐκείνη, πρὶν ἀπὸ τόσα χρόνια εἶχε γίνει γιὰ χάρη τους ἕνα βρέφος καὶ εἶχε πλαγιάσει σὲ μιὰ φάτνη ἀντὶ γιὰ λίκνο, καὶ πῶς εἶχαν ἔρθει ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴ τρεῖς σοφοὶ ἄνθρωποι, τρεῖς μάγοι καὶ τοῦ πρόσφεραν δῶρα γιὰ νὰ τοῦ δείξουν τὴν ἀγάπη τους καὶ τὸ σεβασμό τους.

Ἀπὸ τότε κάθε χρόνο οἱ ἁπλοϊκοὶ χωριάτες μαζεύονταν γιὰ νὰ ἰδοῦν καὶ νὰ λάβουν κι' αὐτοὶ μέρος στὴν ἀναπαράσταση τῆς γέννησης τοῦ Κυρίου καὶ τὸ ἔθιμο αὐτὸ διαδόθηκε καὶ σ' ἄλλα χωριὰ καὶ σιγὰ σιγὰ σὲ ὁλόκληρη τὴν Ἰταλία, καὶ ἦταν ἡ ἀπαρχὴ ἀπὸ τὰ Κάλαντα, ποὺ κάθε χρόνο τὴν ἡμέρα αὐτὴ ψέλνονται σὲ ὅλες σχεδὸν τὶς πόλεις καὶ τὰ χωριὰ τῆς Εὐρώπης.

Φυσικὰ ὁ τρόπος ποὺ ψέλνονται τὰ Κάλαντα εἶναι διαφορετικὸς σὲ κάθε χῶρα. Στὴν Ἰταλία τὰ Κάλαντα τὰ λένε «Καρόλα» καὶ δὲν τὰ ψέλνουν παιδιά, ἀλλὰ κατεβαίνουν τὰ βουνὰ οἱ τσοπάνηδες μὲ τὶς φλογέρες τους καὶ τὶς πίπιζές τους φορτωμένοι μὲ κανένα νεογέννητο ἀρνάκι, ἢ κατσικάκι στὸν ὦμο καὶ στέκονται ἀπ' ἔξω ἀπὸ κάθε σπίτι τὸ βράδυ τῆς παραμονῆς τῶν Χριστουγέννων καὶ λένε τὸ ἁπλοϊκὸ τραγούδι τους. Τὸ ἴδιο πάνω-κάτω γίνεται καὶ στὴν Σκωτία, ὅπου τὰ Κάλαντα ψέλνονται μὲ τὴ συνοδεία τῆς γκαΐδας, τοῦ ἐθνικοῦ μουσικοῦ ὀργάνου τῶν Σκωτσέζων. Τὰ γραφικώτερα Κάλαντα ὅμως, ἐκεῖνα ποὺ εἶναι πιὸ σύμφωνα μὲ τὴν παράδοση ποὺ εἶχε καθιερώσει ὁ Ἅγιος Φραγκίσκος τῆς Ἀσσίζης, εἶναι τὰ Κάλαντα ποὺ ψέλνονται στὰ χωριὰ τῆς Βαυαρίας. Ἐκεῖ τὰ παιδιὰ ντύνονται μὲ ὅ,τι πρόχειρο ἔχουν, ἄλλο Παναγία, ἄλλο Ἅγιος Ἰωσὴφ ἄλλο Ἀρχάγγελος Γαβριὴλ ἄλλο βοσκός, ἄλλο βοσκοπούλα, ἄλλο Μάγος. Τὸ κοριτσάκι ποὺ παρασταίνει τὴ Παναγία φορτώνεται μιὰ μικρὴ κουνίτσα ὅπου ἔχει μέσα βαλμένη μιὰ κούκλα, τὸν μικρὸ Χριστό. Ἔτσι ντυμένα τὰ παιδάκια γυρίζουν ὅλο τὸ χωριὸ καὶ ὅλα τὰ γύρω κτήματα καὶ σὲ κάθε σπίτι ποὺ θὰ μποῦνε στέκονται γύρω ἀπὸ τὴν κουνίτσα, δηλαδὴ τὴ φάτνη τοῦ Χριστοῦ καὶ ψέλνουν ἕνα πανάρχαιο τραγούδι ποὺ περιγράφει τὴν γέννηση καὶ ὅλα τὰ θαυμαστὰ φαινόμενα ποὺ τὴ συνόδευσαν. Καὶ δὲν ὑπάρχει πιὸ τρυφερὸ καὶ πιὸ συγκινητικὸ θέαμα παρὰ νὰ βλέπῃ κανεὶς τὰ παιδάκια αὐτὰ νὰ περπατοῦν ὧρες ὁλόκληρες μέσ' στὰ χιόνια τοῦ Δεκέμβρη, γιὰ νὰ πᾶνε σὲ κανένα ἀπομονωμένο καλυβάκι τοῦ δάσους καὶ νὰ φέρουν στοὺς φτωχοὺς ξυλοκόπους ποὺ τὸ κατοικοῦν, τὸ μήνυμα ποὺ δίνει τὴ χαρὰ καὶ τὴν οὐράνια ἀγαλλίαση σὲ κάθε ἀνθρώπινο πλάσμα.

ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ

Παιδιὰ ποὺ λένε τὰ κάλαντα στὴ Γερμανία

[Βλέπε καὶ εἰκόνα στὴ σελ. 25]

ΜΠΑΡΜΠΑ ΜΑΚΡΟΠΟΔΗΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ JEAN WEBSTER

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Τρίτη

Ἄρχισαν στὸ Ἄσυλο νὰ καταρτίζουν τὴν Ὁμάδα τοῦ Μπάσκετ μπὼλλ καὶ ὑπάρχει κάποια μικρὴ ἐλπίδα νὰ μὲ περιλάβουν καὶ μένα. Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς εἶμαι κοντούλα, ἀλλὰ φοβερὰ σβέλτα καὶ ἐπίμονη καὶ νευρική.

Ἐκεῖ ποὺ οἱ ἄλλες θὰ χάνουν τὸν καιρό τους, χοροπηδώντας στὸν ἀέρα, ἐγὼ θὰ τρυπώνω ἀνάμεσα στὰ πόδια τους καὶ θὰ ἁρπάζω τὴν μπάλλα. Τί διασκεδαστικὸ ποὺ εἶναι αὐτὸ τὸ παιχνίδι, ἔξω στὸ γήπεδο, τὸ ἀπόγευμα ἀνάμεσα στὰ δέντρα καὶ στὸν καθαρὸ ἀέρα ποὺ μοσχοβολάει φρεσκοβρεγμένο χῶμα, ἐνῶ ὅλες γελοῦν καὶ φωνάζουν. Στὴν ζωή μου δὲν εἶδα πιὸ εὐτυχισμένα κορίτσια! Καὶ ἐγὼ εἶμαι ἡ πιὸ εὐτυχισμένη ἀπ' ὅλες.

Εἶχα σκοπὸ νὰ σᾶς γράψω ἕνα μεγάλο γράμμα καὶ νὰ σᾶς ἀναφέρω ὅλα τὰ πράγματα ποὺ διδάσκομαι ἐδῶ μέσα. (Ἡ κυρία Λίππετ εἶπε πὼς θέλετε νὰ τὰ μαθαίνετε) μὰ ὅ,τι χτύπησαν οἱ ἑπτὰ καὶ σὲ δέκα λεπτὰ πρέπει νὰ εἶμαι στὸ γήπεδο μὲ τὴ στολὴ τῆς γυμναστικῆς. Τί λέτε, δὲν θὰ μὲ περιλάβουν καὶ ἐμένα στὴν Ὁμάδα;

Δική σας πάντα
Γερουσὰ Ἄμποτ

Υ. Γ. (9 μ. μ.)

Ἡ Σάλλυ Μὰκ Μπράϊδ πρόβαλε τὸ κεφάλι της στὴν πόρτα τώρα καὶ δυὸ λεπτά. Καὶ ξέρετε τί μοῦ εἶπε; «Ἔχω τέτοια νοσταλγία γιὰ τὸ σπίτι μου, ποὺ δὲν μπορῶ πιὰ νὰ τὴν ὑποφέρω. Νοιώθεις καὶ σὺ τὸ ἴδιο;»

Χαμογέλασα καὶ εἶπα ὄχι. Ἂν ὄχι τίποτε ἄλλο, τουλάχιστον ἀπὸ τὴν ἀρρώστεια αὐτήν, ποὺ λέγεται νοσταλγία τὴν ἔχω γλυτώσει γιὰ πάντα. Δὲν ἄκουσα ποτέ μου κανένα νὰ λέῃ πὼς νοιώθει νοσταλγία γιὰ τὸ Ἄσυλο, ἀκούσατε μήπως ἐσεῖς;

*
* *

10 Ὀκτωβρίου
Ἀγαπητὲ Μπάρμπα-Μακροπόδη

Ἀκούσατε ποτέ σας νὰ γίνεται λόγος γιὰ τὸν Μιχαὴλ Ἄγγελο;

Ἦταν ἕνας περίφημος καλλιτέχνης, ποὺ ζοῦσε στὴν Ἰταλία κατὰ τὸν Μεσαίωνα.

Ὅλες στὸ μάθημα τῆς ἀγγλικῆς λογοτεχνίας ἐμοιάζαν νὰ τὸν γνωρίζουν καὶ ἡ τάξις ὁλόκληρη ἔσκασε στὰ γέλια, γιατὶ ἐγὼ ἐνόμισα πὼς ἦταν κανένας ἀρχάγγελος. Τὸ ὄνομα του μοιάζει σὰν ὄνομα ἀρχαγγέλου, δὲν εἶναι ἀλήθεια; Ὁ μόνος μπελὰς στὸ Κολλέγιο εἶναι πὼς πρέπει νὰ ξέρουμε ἕνα πλῆθος πράγματα ποὺ δὲν μᾶς τὰ ἔχουν ποτὲ μάθει. Ὧρες ὧρες βρίσκεται κανεὶς σὲ πολὺ δύσκολη θέση. Τώρα ὅμως, ἔννοια σας, ὅταν θὰ μιλοῦν τὰ κορίτσια γιὰ πράγματα ποὺ δὲν τὰ ἔχω ἀκούσει ποτέ μου, δὲν θὰ ἀνοίγω καθόλου τὸ στόμα μου, μὰ θὰ τρέχω νὰ κοιτάζω στὸ λεξικό.

Τὴν πρώτη μέρα τὴν ἔπαθα πολὺ ἄγαρμπα. Κάποια μίλησε γιὰ τὴ Γεωργία Σάνδη καὶ ἐγὼ ρώτησα ἂν εἶναι καμμιὰ ἀπὸ τὶς καινούργιες μαθήτριες τοῦ Κολλεγίου. Ἡ γκάφα αὐτὴ ἔκανε τὸ γύρο ὅλου τοῦ σχολείου. Ὡστόσο στὰ μαθήματα εἶμαι καλὴ ὅσο κι' ὅλες οἱ ἄλλες—καὶ μπορῶ μάλιστα νὰ πῶ, καλύτερη ἀπὸ μερικές.

Θὰ σᾶς ἐνδιέφερε νὰ μάθετε πῶς ἔχω ἐπιπλώσει τὴν κάμαρά μου. Τὸ σύνολο εἶναι καφὲ καὶ κίτρινο. Οἱ τοῖχοι εἶχαν χρῶμα πετσιοῦ καὶ ἀγόρασα κίτρινες κουρτίνες καὶ μαξιλάρια καὶ ἕνα γραφεῖο ἀπὸ μαόνι (ἀπὸ δεύτερο χέρι γιὰ τρία δολλάρια) καθὼς καὶ μιὰ ψάθινη πολυθρόνα καὶ ἕνα καφετὶ χαλάκι μὲ μιὰ μεγάλη μελανιὰ στὴ μέση. Τοποθέτησα ὅμως τὴν πολυθρόνα ἀπάνω στὴ μελανιὰ καὶ ἔτσι δὲ φαίνεται.

Τὰ παράθυρα εἶναι πολὺ ψηλά. Ὅταν κάθεται κανεὶς σὲ μιὰ συνειθισμένη καρέκλα δὲν μπορεῖ νὰ ἰδῇ ἀπ' ἔξω. Ἔτσι καὶ ἐγὼ ἔβγαλα τὸν καθρέφτη ποὺ ἦταν καρφωμένος στὸ πίσω μέρος τοῦ γραφείου, ταπετσάρισα τὸ ἐπάνω μέρος του καὶ τοποθέτησα τὸ γραφεῖο ἀκριβῶς ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρο. Εἶναι ἀκριβῶς ὅσο ψηλὸ χρειάζεται γιὰ κάθισμα ψηλοῦ παραθυριοῦ. Ὅταν θέλω νὰ κοιτάξω ἀπ' ἔξω, τραβῶ τὰ συρτάρια, τὰ χρησιμοποιῶ σὰν σκαλοπάτια καὶ σκαρφαλώνω ἐπάνω. Πολὺ βολικὸς συνδυασμός.

Ἡ Σάλλυ Μὰκ-Μπράϊδ μὲ βοήθησε νὰ διαλέξω αὐτὰ τὰ πράγματα στὸ ξεπούλημα ποὺ ἔκαναν οἱ Μεγάλες. Βλέπετε ἔχει περάσει ὅλη τὴ ζωή της μέσα σὲ ἀληθινὸ σπίτι καὶ

ΑΙ ΤΡΟΦΙΜΟΙ ΤΟΥ ΑΣΥΛΟΥ

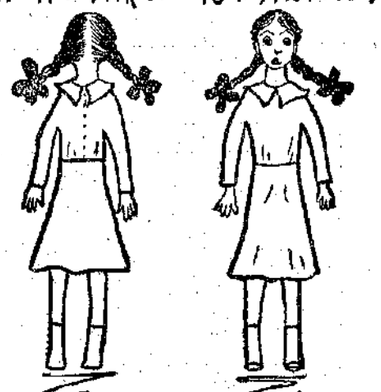

Ὁ σκοπὸς τοῦ ἀσύλου ἦταν νὰ κάνῃ τὰ ἐννενήντα ἐννέα ὀρφανύ, ὅμοια τὰ μὲ ἐννενήντα ἐννέα διδυμα (Σελ. 32, στ. γ'.)

ξέρει ἀπὸ ἔπιπλα. Δὲν μπορεῖτε νὰ φανταστῆτε τί διασκεδαστικὸ ποὺ εἶναι νὰ ψωνίζῃ κανεὶς καὶ νὰ πληρώνῃ αὐτὰ ποὺ ἀγόρασε μὲ ἕνα ἀληθινὸ χαρτονόμισμα τῶν πέντε δολλαρίων καὶ νὰ παίρνῃ κιόλας καὶ ρέστα, ὅταν σ' ἔλη του τὴ ζωὴ δὲν εἶχε περισσότερα ἀπὸ λίγα σέντς στὴν τσέπη του. Σᾶς βεβαιώνω, ἀγαπητέ μου Μπάρμπα-Μακροπόδη, ἐκτιμῶ καὶ μὲ τὸ παραπάνω τὰ χρήματα αὐτὰ ποὺ μοῦ στέλνετε γιὰ χαρτζηλίκι μου.

Ἡ Σάλλυ εἶναι ὁ πιὸ διασκεδαστικὸς ἄνθρωπος τοῦ κόσμου καὶ ἡ Τζούλια Ρούτλετζ Πέντλετον ὁ πιὸ βαρετός. Βλέπετε τί σαλάτα μπορεῖ νὰ κάνῃ ἡ ἐπιμελήτρια βάζοντας νὰ συγκατοικήσουν δυὸ τόσο ἀνόμοιοι ἄνθρωποι; Ἡ Σάλλυ βρίσκει ἀστεῖο τὸ κάθε τι—καὶ τὴν Τζούλια δὲν τὴν εὐχαριστεῖ τίποτε. Δὲν κάνει ποτέ της τὴν παραμικρότερη προσπάθεια νὰ φανῇ εὐχάριστη. Ἔχει τὴν ἰδέα πῶς ἀρκεῖ νὰ σὲ λένε Πέντλετον γιὰ νὰ μπῇς κατ' εὐθεῖαν στὸν παράδεισο χωρὶς καμμιὰ ἄλλη διαδικασία. Ἡ Τζούλια καὶ ἐγὼ ἐγεννηθήκαμε γιὰ νὰ εἴμαστε ἐχθροί.

Καὶ τώρα μοῦ φαίνεται πῶς ἔχετε μεγάλη ἀνυπομονησία γιὰ νὰ μάθετε τί μαθήματα κάνω.

Α'.—Ρωμαϊκὴ Ἱστορία Δεύτερος Καρχηδονιακὸς πόλεμος. Ὁ Ἀννίβας καὶ ὁ στρατός του χθὲς τὸ βράδυ στρατοπέδευσαν κοντὰ στὴ λίμνη Τρασιμένη. Ἔμπλεξαν τοὺς Ρωμαίους σὲ ἐνέδρα καὶ σήμερα τὸ πρωΐ στὶς τέσσερις ἔγινε μεγάλη μάχη. Οἱ Ρωμαῖοι ὑποχωροῦν.

Β'.—Γαλλικά. Εἰκοσιτέσσερις σελίδες ἀπὸ τοὺς «Τρεῖς Σωματοφύλακες», τὴν τρίτη συζυγία καὶ ἀνώμαλα ρήματα.

Γ'.—Γεωμετρία. Τελειώσαμε τοὺς κυλίνδρους καὶ τώρα κάνουμε τοὺς κώνους.

Δ'.—Ἀγγλικά. Μελετοῦμε ἔκθεση ἰδεῶν. Τὸ ὕφος μου κερδίζει κάθε μέρα σὲ σαφήνεια καὶ συντομία.

Ε'.—Ἀνθρωπολογία Φθάσαμε στὸ πεπτικὸν σύστημα. Χολὴ καὶ πάγκρεας γιὰ τὸ ἐρχόμενο μάθημα.

Δική σας, ἀφοσιωμένη στὴ μόρφωσή της

Γερουσὰ Ἄμποτ

Υ.Γ. Ἐλπίζω νὰ μὴ βάζετε ποτὲ κρασὶ στὸ στόμα σας, ἀγαπητέ μου Μπάρμπα. Κάνει φοβερὲς καταστροφὲς στὸ συκώτι σας.

Τετάρτη

Ἀγαπητὲ Μπάρμπα-Μακροπόδη

Ἄλλαξα τὸ ὄνομά μου.

Στὸν κατάλογο εἶμαι πάντα «Γερουσά», ἀλλὰ γιὰ ὅλους τοὺς ἄλλους ἐδῶ μέσα εἶμαι «Γιούντη». Εἶναι στ' ἀλήθεια ἀπαίσιο νὰ βρίσκεται κανεὶς ἀναγκασμένος νὰ δώσῃ μόνος του στὸν ἑαυτό του τὸ μονάκριβο χαϊδευτικό του ὄνομα. Μὲ τὸ «Γιούντη» ὅμως δὲν συμβαίνει ἀκριβῶς αὐτό. Γιατὶ εἶναι τὸ ὄνομα ποὺ μὲ φώναζε ὁ Φρέντυ Πέρκινς προτοῦ νὰ μάθῃ ἀκόμη νὰ μιλάῃ καθαρά.

Πόσο θὰ ἤθελα νὰ ἔδειχνε ἡ κυρία Λίππετ λίγη μεγαλύτερη φαντασία, ὅταν διαλέγει τὰ ὀνόματα τῶν μωρῶν ποὺ τῆς πηγαίνουν στὸ ἄσυλο. Τὰ ἐπίθετα τὰ παίρνει ἀπὸ τὸν τηλεφωνικὸ κατάλογο—τὸ ὄνομα Ἄμποτ θὰ τὸ βρῆτε στὴν πρώτη σελίδα,—καὶ τὰ μικρὰ τὰ ψαρεύει ὅπου τύχει. Τὸ «Γερουσὰ» τὸ εἶδε σὲ μιὰ ἐπιτύμβια πλάκα. Πάντοτε τὸ συχνιόμουν αὐτὸ τὸ ὄνομα. Ἀλλὰ τὸ «Γιούντη» μ' ἀρέσει πολύ. Εἶναι ἕνα τόσο τρελλούτσικο ὄνομα. Εἶναι κατάλληλο γιὰ ἕνα κορίτσι ποὺ δὲν μοιάζει σὲ τίποτε μὲ μένα· ἕνα γλυκὸ γαλανομάτικο πλάσμα, χαϊδεμμένο καὶ κανακεμμένο ἀπὸ ὁλόκληρη τὴν οἰκογένειά της, ποὺ τραβᾶει τὸ δρόμο του στὴ ζωὴ χωρὶς νὰ ἔχῃ καμμιὰ ἔννοια. Τί ὡραῖα ποὺ θὰ ἦταν νὰ ἤμουν κι' ἐγὼ ἔτσι! Ὅσα ἐλαττώματα κι' ἂν ἔχω δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ μὲ κατηγορήσῃ ὅτι μὲ παραχαΐδεψε ἡ οἰκογένειά μου. Μὰ εἶναι πολὺ ἀστεῖο νὰ κάνω τὴ χαϊδεμμένη. Ἀπὸ τώρα καὶ στὸ ἑξῆς σᾶς παρακαλῶ νὰ μὲ λέτε πάντοτε «Γιούντη».

Νὰ σᾶς πῶ καὶ κάτι ἄλλο; Ἔχω δικά μου τρία ζευγάρια πέτσινα γάντια: Κάποτε μοῦ εἶχαν πέσει στὸ δένδρο τῶν Χριστουγέννων ἕνα ζευγάρι πλεκτὰ μάλλινα, μὰ δὲν εἶχα φορέσει ποτέ μου ἀληθινὰ γάντια ἀπὸ πραγματικὸ πετσί. Τὰ βγάζω κάθε λίγο καὶ λιγάκι ἀπ' τὸ συρτάρι μου καὶ τὰ δοκιμάζω. Μόλις καὶ κρατιέμαι γιὰ νὰ μὴν τὰ φορῶ στὸ μάθημα.

(Τὸ κουδούνι τοῦ φαγητοῦ! Ἀντίο!)

Παρασκευή

Τί νομίζετε; ἡ καθηγήτρια τῶν ἀγγλικῶν μοῦ εἶπε πῶς ἡ τελευταία μου ἔκθεσις δείχνει ἀσυνείθιστη πρωτοτυπία. Ἔτσι μοῦ εἶπε, ἀλήθεια! Σᾶς ἐπαναλαμβάνω τὰ ἴδια της τὰ λόγια. Φαίνεται πραγματικὰ ἀπίστευτο, ἂν συλλογιστῇ κανεὶς ὅτι δεκαεπτὰ ὁλόκληρα χρόνια δὲν ἔκαναν τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ προσπαθοῦν νὰ μοῦ ἀφαιρέσουν καὶ τὴν ἐλαχίστη πρωτοτυπία ποὺ μπορεῖ νὰ εἶχα. Ὁ σκοπὸς τοῦ Ἀσύλου Τζὼν Γκρίερ (πρᾶγμα ποὺ θὰ ξέρετε βέβαια καὶ τὸ ἐπιδοκιμάζετε μὲ τὴν καρδιά σας), εἶναι νὰ κάνῃ τὰ ἐννενήντα ἐννέα του ὀρφανὰ νὰ γίνουν ὅμοια μὲ ἐννενήντα ἐννέα δίδυμα, (βλέπε καὶ σχετικὸν σκίτσο).

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΤΙΜΗ ΣΤΟΥΣ ΝΙΚΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΝΤΑΘΛΟΥ

ΚΩΝΣΤ. Χ. ΓΡΟΛΛΙΟΣ
Λυσόχαρτο (Κύπρος)
Νικητὴς τοῦ Πεντάθλου 1932-33
Μικρὴ Τάξη

ΕΛΛΗ Α ΝΙΚΟΛΑΚΑΚΗ
Ἐρείκη (Κύπρον)
Νικήτρια τοῦ Πεντάθλου 1932-33
Μεγάλη Τάξη

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΙΑΤΙΚΗ ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΓΙΑ ΚΑΠΟΙΟ ΜΑΚΡΙΝΟ ΠΑΛΑΤΙ

Τοῦ Δεκέμβρη θαμπόφωτο δεῖλι.
Τὸ πυκνόβροχο τώρα κοπάζει
Καὶ τὸ δέντρο διαμάντια σταλάζει.
Κοκκινίζει τῆς δύσης ἡ πύλη.

Στὸ ὑγρὸ μονοπάτι διαβαίνω
Τὸ στραμμένο μὲ κίτρινα φύλλα
Μὲ πρωτόγνωρη μιὰ ἀνατριχίλα
Στὴν ψυχή, καὶ πηγαίνω, πηγαίνω...

Γιὰ νὰ φτάσω σὲ κάποιο παλάτι
Μὲ πουλιά, μὲ κλαδιὰ σταλισμένο
Γιὰ νὰ βρῶ τὸ χαμένο τὸ μπάτη,

Τὸ ἀηδόνι ποὺ τόσο προσμένω
Περπατῶ, ἔχω δρόμο ἀκόμα...
Στὸ ὑγρό, τὸ φυλλόστρωτο χῶμα.

Θάλης Βλαστός [Β]

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Συμαζεμένοι ὅλοι γύρω ἀπ' τὸ λατρευτό μου Πάππο, περιμέναμε μ' ἀγωνία. Στὸ δωμάτιο ἦταν ἁπλωμένη ἡ ἁπαλὴ ζεστασιὰ τῆς θερμάστρας, μὰ πιότερο ἡ ζεστασιὰ τῆς οἰκογενειακῆς μας ἀγάπης. Ἡ γέρικη ματιά του ριγμένη ἐπάνω μας προστατευτική, ἔδειχνε ὅλη της τὴ γαλήνη, καὶ ἡ ψυχική του ἠρεμία ἦταν διάχυτη σὲ ὁλόσωμό του, τὴ θρησκευτικὴ ἐκείνη βραδυά.

Δυνατὸς βοριᾶς ἔξω φυσοῦσε, κι' οἱ νιφάδες τοῦ χιονιοῦ, στριμωγμένες μέσ' ἀπ' τὶς γρίλλιες, ἔπεφταν μ' ἀνακούφιση πάνω στὸ τζάμι ὕστερα ἀπ' τὸν τρελλό τους χορό, μὰ αὐθυὲς μετανοιωμένες λυώνανε ἀπὸ θλίψη γιὰ τὴ χαμένη τους εὐτυχία, ἀφήνοντας πίσω τους ἕνα ἄλαφρὸ τριζωτὸ θόρυβο σὰν ἀναστεναγμό...

Κι' ἀκούσηκε σὲ λίγο ἡ γλυκειά του ἡ φωνή «Πόσες χριστουγεννιάτικες βραδυὲς πέρασα σὰν τὴν ἀποψινή... μὰ ποτὲ ποτὲ δὲ θὰ ξεχάσω μιά, ποὺ ξεχωρίζει ἀνάμεσα στὶς ἄλλες... Θὰ ἦτανε μεσάνυχτα ἀπὸ ὥρα, κι' ἐγώ, βιαστικὸς νέος ἀκόμα, καβάλλα στὸν καρρά μου ἔτρεχα ἀνάμεσα στ' ἀπάτητα δρομάκια τοῦ Χολομῶντα. Σὰ λησταῖδες τὰ πλατάνια δῶθε-κεῖθε μὲ κοιτάζανε, κι' ἄφηναν τὰ πέταλα τἀλόγου μου σημάδια μέσ' στὸ χιόνι.

Βιαζόμουνα νὰ πάω στὸ σπιτικό μου ποὺ μὲ λαχτάρα ξέχειλη μὲ πρόσμεναν ὁ πατέρας, ὅλοι... Τὸ φεγγαράκι καταμεσὶς στὸν οὐρανὸ μοῦγνεφε θάρρος, μὰ... ποιὸς φοβόταν τὴ μοναξιά, τοὺς Ἰσκιους, τὰ τριξίματα; Ἕνα μονάχα μένοιαζε, μὴ δὲν ἀκούσω τὶς καμπάνες π' ὅμορφα θάναγγέλνανε τῆς νύχτας τὸ μεγάλο θαῦμα. Μὴ δὲν προφτάσω ἐκκλησιά, τὴν ἅγια ἐκείνη τὴ βραδυά... Κι' ἔτρεχα ὅλο κι' ἔτρεχα ἐνῶ ἡ ἀνάσα τοῦ ἀλόγου μου ἔβγαινε βαριά. Μά... καὶ τί ὄνειρο γλυκό, μέσα μου χίλια αἰσθήματα γενιόντουσαν. Νὰ λυπηθῶ, ἢ νὰ χαρῶ. ποὺ τέτοια ὥρα μονάχος μου βρέθηκα μέσα στὴν ἄγρια φύση; Κι' ἔξαφνα ἔκανα τὸ σταυρό μου: ἕνα ἀστρο λαμπερὸ στὸν οὐρανὸ πῆρε ἡ ματιά μου. Ἓν' ἄστρο ἀλοιώτικο, θεῖο κι' ὄμορφο, π' ἔστειλε στὴν ψυχή μου μιὰ ἀνείπωτη θρησκευτικὴ εὐλάβεια... Ἐπάνω θέ μου ὁ οὐρανὸς ὁ αἰώνιος, ὅπου πλανήθηκε καὶ ἡ ματιά τῶν μάγων, καὶ γύρω μου ἡ φύση ἡ ὄμορφη, ποὺ θᾶταν καὶ στὰ χρόνια τὰ παλιά... Τέτοια στιγμὴ δὲν στάθηκε στὴ ζῆση μου ξανά... Καὶ ροβολῶντας τὸν κατήφορο, μὲ τὴν ψυχὴ πλημμυρισμένη ἀπὸ μυσταγωγία, ἄκουσα νὰ σχίζῃ τὸν αἰθέρα ὁ ἦχος τῆς καμπάνας τοῦ χωριοῦ μου. Ἀπὸ μακριὰ ἀντίκρυσα τἀρχοντικό μας καὶ στὸ ψηλὸ παράθυρο ξεχώρισα δίπλα στὸν ἀνασηκωμένο τὸν μπερντέ, τὴ πατρικὴ μορφή. Τὸ ἄτι μου χλιμίντρησε χαρούμενα καὶ κτύπησε τὰ πόδια του στὸ χιονισμένο καλνεσρίμι μπρὸς στὴν πόρτα μας. Ξεπέζεψα, μοῦ ἄνοιξε ὁ παραγιός, καὶ ὁ πατέρας μου στὸ κεφαλόσκαλο χαμογελώντας φώναξε:

— Εἰρήνη, ὁ γιός μας εἶναι ὁ γιόκας μας, καὶ παραμέσα ντροπαλὴ ἡ Βασιλική μου ἡ ὄμορφη γυναίκα μου...

Χαλκιδικιώτισσα [Β]

ΚΑΠΟΙΕΣ ΚΑΜΠΑΝΕΣ

Κάποιες καμπάνες χτυποῦν. Χριστούγεννα... Κάποιος παπᾶς μὲ τὴ γέρικη, ραγισμένη φωνή του λέει στὸν κόσμο γιὰ τὴ γέννηση...κάποιες γυναῖκες μιλοῦν γι' Αὐτόν, γιὰ τὴ χάρη Του.

Χριστούγεννα! ναί! μέρα χρονιάρα! μέρα ποὺ τὰ μάτια δακρύζουν ἀπὸ κάποιο ἀνεξήγητο πόθο, ἀπὸ κάποια αἰτία... βαθιά... σκοτεινή. Μέρα ποὺ τἀραχνιασμένα ἐρημοκλήσια γιορτάζουν, δείχνουν κάποια χαρὰ περισσή...

Γιατί, σὰν καὶ σήμερα, χρόνια πίσω, σὲ περασμένους καιρούς, γεννήθηκε, Κάποιος μεγάλος, ἴσως ἐκεῖνος ποὺ τόσους αἰῶνες περίμενε ὁ κόσμος. Ἐκεῖνος ποὺ θὰ ἔσωζε τὴν Πλάση ἀπὸ τὴν ἁμαρτία καὶ τὴ καταστροφή.

Γεννήθηκε Θεάνθρωπος σὲ μιὰ ἐρημικὴ σπηλιά· τὰ λίγα πρόβατα ποὺ φώλιαζαν στὴν φάτνη, ἔδωσαν ἄσυλο, γιὰ γιὰ μιὰ μόνο βραδυὰ στὸ Σωτῆρα. Τὰ λίγα ἀστέρια τοῦρανοῦ φώτιζαν περήφανα τὴν νύχτα ἐκείνη καὶ τὸλόγιομο φεγγάρι φάνηκε, κάτι παραμυθένιο. Μὰ κι' ὅλη ἡ πλάση ἀλλοιώτικη ἦταν κεῖνο τὸ βραδυνό. Ὁ Ἠρώδης αἰσθανόταν κάποιο ἀνεξήγητο αἴσθημα, κάποια κρυφὴ ἀγωνία ποὺ σπάραζε τὰ σωθικά του· κι' ἡ Γαλάτεια ἡ μάγισσα, ποὺ μάντευε στἀστέρια, φάνηκε μελάγχολη. Νά! ὅλα ἦταν ἀλλοιώτικα· καὶ στῶν βοσκῶν τὰ στήθεια φούντωνε μιὰ ἀνείπωτη χαρά!

Γι' αὐτὸ γιορτάζουν σήμερα...
γι' αὐτὸ χτυποῦνε οἱ καμπάνες.

Κορφιατόπουλο [Β]

ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΣΤΗΝ ΡΩΣΣΙΑ

Ἤτανε παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων τοῦ 1931. Ἤμουνα ἄρρωστη στὸ κρεββάτι καὶ κοίταζα εἰς τὸ παράθυρο· ἔξω χιόνιζε. Οἱ διαβάτες περνοῦσαν ὅλο ἄσπροι ἀπ' τὸ χιόνι. Στὸ ἀπέναντι πεζοδρόμιο μερικὰ παιδιὰ ἄλλα χτίζανε ἕνα χιονάνθρωπο. Τὸν κάνανε ἀπὸ τρεῖς χιονόμπαλες. Τὴ μεγαλύτερη μπάλα βάζανε χάμω, τὴ παραπάνω μπάλα τὴν κάνανε πιὸ μικρὴ καὶ ἡ πάνω-πάνω μπάλα, ποὺ παρίστανε τὸ κεφάλι, ἤτανε ἡ μικρότερη. Ἀντὶ γιὰ μάτια τοῦ βάλανε δυὸ καρβουνα, γιὰ μύτη μιὰ πατάτα καὶ γιὰ στόμα ἕνα καρότο. Τοῦ κάνανε καὶ δυὸ χέρια χιόνινα, τοῦ βάλανε τρία κουμπιὰ καρβουνένια στὴ μεσαία μπάλα, δηλαδὴ στὸ κορμί του. Μὲ μιὰ παλιὰ ψάθα καὶ ἕνα μπαστούνι ποὺ μπῆκε στὰ χέρια του τὸν συμπλήρωσαν.

Κοιτάζοντας τὰ παιδιὰ σκεπτόμουνα τί ὡραῖα θὰ ἔπαιζα ἂν δὲν ἤμουνα ἄρρωστη· θὰ κυλιόμουνα στὸ χιόνι μαζὶ μὲ τὴν φίλη μου Βέρα, θὰ ἔτρεχα, μὲ τὸ ἔλκυθρό μου καὶ τέλος θὰ γύριζα βρεγμένη σπίτι. Καὶ τί ὡραῖο ποὺ ἤτανε τὸ ἔλκυθρό μου! Ἤταν ἐλβετικό, στενόμακρο, μοῦ τὸ χάρισε ὁ μπαμπάς, τὴν προηγούμενη πρωτοχρονιά.

Μὲ αὐτὲς τὶς σκέψεις νύχτωσε. Ἐξαφνα ἀνοίχτηκε ἡ πόρτα καὶ ἡ θεία μου μπῆκε, σέρνοντας ἕνα τραπεζάκι μὲ τὸ χριστουγεννιάτικο δέντρο ἀπάνω. Ἀλλὰ αὐτὸ τὸ δέντρο δὲν ἦταν ἀληθινὸ ἔλατο, ὅπως συνήθως τὶς ἄλλες χρονιές, διότι δυστυχῶς ἐκείνην τὴν χρονιὰ ἀπαγόρευσαν νὰ πουλοῦν ἔλατα. Ἤτανε τὸ περσυνὸ ἔλατο ποὺ τὸ κάθε κλαδί του εἶχαν τυλίξει μὲ πράσινο χαρτὶ κομμένο, σὰν ἀγκάθια τοῦ ἔλατου, στολισμένο μὲ τὰ παλιὰ ἀλλὰ ὡραῖα στολίσματα καὶ παιχνίδια. Ἡ μαμμὰ κρατοῦσε στὰ χέρια της μιὰ πολὺ ὡραία καὶ μεγάλη κούκλα.

— Δὲν τὴν γνωρίζεις; μοῦ λέει.

Κούνησα τὸ κεφάλι μου.

— Εἶναι ἡ παλιά σου Ταμάρα, τὴν πήγαμε στὴ Μοσκβὰ (ἔτσι λέμε στὴ Ρωσσία τὴ Μόσχα) καὶ ἐκεῖ τὴν διορθώσανε. Σοῦ φέρανε καὶ ἄλλα παιχνίδια ἀκόμη.

Καὶ μοῦφερε ἕνα ψάρι ποὺ κουνιοῦταν ὅπως ἐδῶ τὰ φίδια αὐτὰ ποὺ πουλοῦν τὴν πρωτοχρονιά, μοῦφερε ἀκόμη μερικὰ παιχνίδια μὲ μεγάλη τέχνη κατασκευασμένα.

Τί εὐχαριστημένη κοιμήθηκα κείνη τὴ βραδυὰ δὲν μπορῶ νὰ περιγράψω. Πάνε τώρα τέσσερα χρόνια ἀπὸ τότε καὶ ἴσως ξέχασα κάτι ἀκόμη.

Ἄνθος τοῦ Μαΐου [Α]

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

*'Αθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου
τὴν 12 Δεκεμβρίου 1935*

'Ο Ραδιοφωνικὸς Σταθμὸς τοῦ Μπάρι τῆς 'Ιταλίας, συνεργαζόμενος μὲ τὴ «Διάπλασι», διοργάνωσε δισεβδομαδιαῖες εἰδικὲς ἐκπομπὲς γιὰ τὰ 'Ελληνόπουλα, τόσο τοῦ 'Εσωτερικοῦ ὅσο καὶ τῶν ἑλληνικῶν παροικιῶν τοῦ 'Εξωτερικοῦ ὡς ἑξῆς: Κάθε Σάββατο, ὥρα ('Αθηνῶν) 9 ἕως 9, 20' μ. μ. πρόγραμμα γιὰ μικρότερα παιδιά. Κάθε Πέμπτη, τὴν ἴδια ὥρα (9 ἕως 9, 20') πρόγραμμα γιὰ μεγαλύτερα παιδιά. Γίνονται καὶ παντοῖοι παιδικοὶ Διαγωνισμοί.

ΜΟΝΟ ὅσοι ἔχουν ψευδώνυμο καὶ μοῦ γράφουν, δικαιοῦνται νὰ ἔχουν ἀπάντηση—ἐκτενέστερη ἢ συντομώτερη, ἀναλόγως τοῦ θέματος καὶ τοῦ χώρου—στὴν 'Αλληλογραφία μου. Δυσανάγνωστα γράμματα, μὲ ξέθωρο μελάνι γραμμένα, ἢ ἀκατάστατα, βιαστικά, μουντζουρωμένα, δὲν τὰ διαβάζω. 'Επίσης δὲν δέχουμαι γράμματα ποὺ δὲν ἔχουν τὸ ἀπαιτούμενο γραμματόσημο καὶ πρέπει νὰ πληρώσω ὅ,τι λείπει διπλό. Νὰ τὰ ζυγίζετε στὸ ταχυδρομεῖο καὶ νὰ βάζετε τὸ γραμματόσημο ποὺ χρειάζεται.

Μ' ΑΥΤΟ τὸ φυλλάδιο, παιδιά μου, γιατὶ τὸ ἄλλο θἆταν κατόπιν ἑορτῆς, σᾶς εὔχομαι νὰ γιορτάσετε μὲ ὑγεία καὶ μὲ χαρὰ τὰ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ποὺ μᾶς ἔρχουνται. 'Η χάρη τοῦ Χριστοῦ νὰ σᾶς φωτίζῃ πάντα στὸ καλό, γιὰ νὰ γίνετε καλοὶ καὶ χρήσιμοι ἄνθρωποι. Καὶ τοῦ χρόνου, παιδιά μου!

Εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένη ἀπὸ τὶς ἀνανεώσεις, τὶς ἐγγραφές, τὰ ξεσπαθώματα, καθὼς καὶ ἀπὸ τὴν ὑποδοχὴ ποὺ ἔλαβε τὸ πρῶτο μου φυλλάδιο. "Ολοι μοῦ γράφουν καταθουσιασμένοι γιὰ τὰ Νέα τοῦ 1936. Στὸ ἐρχόμενο φυλλάδιο θὰ σᾶς δώσω καὶ μιὰ εἴδηση ποὺ θὰ σᾶς χαροποιήσῃ πολύ...

Εἶναι περιττό, μοῦ φαίνεται, νὰ ἐπαναλάβω τὶς ὑπομνήσεις μου. Τὶς πήρατε ὑπὸ σημείωση βέβαια, καὶ ξέρετε καλὰ τὶς προθεσμίες γιὰ τὴν ἀνανέωση τῆς συνδρομῆς σας μὲ δικαίωμα Δώρου, γιὰ τὴν ἀνανέωση τοῦ ψευδωνύμου σας, γιὰ τὴ Σημείωση τῶν Εὐσήμων σας κτλ. Σήμερα, στὴν τελευταία σελίδα, δημοσιεύω καὶ κατάλογο **ὅλων τῶν μυθιστορημάτων** ποὺ περιέχουν οἱ 42 Τόμοι μου τῆς Β' Περιόδου. "Ετσι δὲν θὰ μὲ ρωτᾶτε πιὰ σὲ ποιὸ Τόμο δημοσιεύθηκε τὸ δεῖνα ἢ τὸ τάδε μυθιστόρημα. Στὸ σημερινὸ κατάλογο τὰ βλέπετε ὅλα. Καὶ θὰ ξέρετε πιὰ νὰ διαλέγετε ὅ,τι σᾶς ἀρέσει καλύτερα ἀπὸ τὴν πνευματικὴ αὐτὴ πανδαισία, εἴτε τώρα ποὺ θὰ παραγγείλετε τὸν Τόμο τοῦ Δώρου σας, εἴτε τὸ καλοκαίρι ποὺ θἀγοράσετε μερικούς, κατὰ τὸ σύνηθες, γιὰ τὶς εὐχάριστες διακοπές σας, καὶ κάθε φορὰ τελοσπάντων ποὺ θὰ θέλετε νὰ πλουτίσετε τὴ βιβλιοθήκη σας μ' ἕνα μου ἀκόμα Τόμο, ἢ νὰ χαρίσετε σ' ἕνα μικρὸ συγγενῆ σας ἢ φίλο.

Φαντάζομαι, ***Ροδία***, τὴ χαρά σου γιὰ ὅλ' αὐτά, γιατὶ ξέρω πιὰ τὴν ἀγάπη σου. Θὰ ἔλαβες τώρα καὶ τὸ πρῶτο φύλλο τοῦ 58ου ἔτους καὶ θὰ ἔμεινες, ἐλπίζω, πολὺ εὐχαριστημένη. Χαιρετῶ καὶ τὴ ***Ζωή***. Δὲν πειράζει ἄν, στὶς 'Ασκήσεις σου, ἀντὶ γι' ἀστερίσκους, ἔχῃς βάλει κουκίδες. Δὲν εἶναι ὅμως καθόλου δύσκολο νὰ κάνῃς ἀστερίσκους: ἕνα σταυρουλάκι πρῶτα, ἕνα ✕ ἀπὸ πάνω του,—ἢ ἕνα ✕ καὶ μιὰ ὁριζόντια γραμμίτσα στὴ μέση—καὶ νά τος ὁ ἀστερίσκος! 'Εγὼ τοὺς κάνω γράφοντας μονοκονδυλιὰ μικρὲς πεντάλφες. "Ετσι γίνουνται πιὸ γρήγορα κι' εἶναι καὶ πιὸ κομψοί.

Οἱ παλιές μου Διαπλασοποῦλες θριαμβεύουν! "Υστερα ἀπὸ τὴν ***Κατίνα Παπᾶ*** ποὺ τὰ διηγήματά της βραβεύθηκαν πέρσι ἀπὸ τὴν 'Ακαδημία· ὕστερ' ἀπὸ τὴ ***Λιλίκα Νάκου*** ποὺ τὸ τελευταῖο της μυθιστόρημα κρίθηκε ὡς τὸ ἀνώτερο ἀπ' ὅσα φάνηκαν στὴν 'Ελλάδα τὰ τελευταῖα χρόνια, νὰ τώρα κι' ἡ ***Ρίτα Μπούμη*** μὲ μιὰ λυρικὴ συλλογὴ («Οἱ σφυγμοὶ τῆς Σιγῆς μου») ποὺ ἀσφαλῶς θὰ κάμῃ μεγάλη ἐντύπωση... Τί ὡραῖα, τί ἔξοχα ποιήματα ποὺ περιέχει! Τὰ διάβασα κι' ἔμεινα καταγοητευμένη. Εἶχαν δίκιο ὅσοι προφήτευαν πὼς ἡ ***Ρίτα Μπούμη*** θὰ ἐξελιχθῇ σὲ μεγάλη ποιήτρια. 'Εννοεῖται πὼς τὰ ποιήματά της, συμβολικὰ καὶ δυσνόητα, εἶναι μόνο γιὰ μεγάλους. Κι' ἂν σᾶς ἀναγγέλλω αὐτὴ τὴν ἔκδοση, τὸ κάνω ἁπλῶς γιὰ νὰ χαρῆτε, ὅπως χάρηκα κι' ἐγώ, γιὰ τὴ λαμπρὴ ἐξέλιξη μιᾶς παλιᾶς Διαπλασοπούλας.

'Ο καϋμένος μου ὁ ***Αΐλυβελ!*** Τεσσαρισήμισυ μῆνες ἦταν ἄρρωστος στὸν 'Ερυθρὸ Σταυρό, ὅπου τοῦ ἔκαμαν ἐγχείρηση. Εὐτυχῶς τώρα εἶναι καλά. 'Α, μὲ τί χαρά, μόλις τοῦ ἐπέτρεψαν οἱ γιατροὶ νὰ διαβάζῃ, ξαναπῆρε τὰ φυλλάδιά μου ποὺ εἶχε νὰ τὰ ἰδῇ τόσον καιρό! Αὐτὰ μοῦ γράφει ἡ ***Χρυσούλα Καούκη*** ποὺ τὴν εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὶς ἀνανεώσεις καὶ τὰ καλὰ λόγια.

Νὰ κι' ὁ παλιός μου φίλος ***Ε. Ρουσσάκης***—θὰ τὸν θυμᾶσθε βέβαια—ποὺ γιὰ 17η φορὰ ἀνανεώνει φέτος τὴ συνδρομή του. Μένει τώρα στὴ Λωζάννη, ὅπου σπουδάζει ἀπὸ πέντε χρόνια, καὶ στὸ τέλος αὐτοῦ τελειώνει μὲ τὸ καλὸ κι' ἐπιστρέφει. Πόσο μὲ συγκίνησε τὸ γεμᾶτο ἀγάπη καὶ νοσταλγία γράμμα του!

Πραγματικῶς, ***'Αμαρυλλίς***, εἶσαι ἀπὸ τοὺς πρώτους ποὺ ἀνανέωσες, ἀφοῦ οἱ γονεῖς σου μοῦ ἔφεραν τὴ συνδρομή σου ὅταν ἦλθαν ἐδῶ τὸν Αὔγουστο. Κρῖμα ποὺ δὲν μπόρεσες νὰ ἔλθῃς καὶ σὺ στὴν 'Ελλάδα ποὺ τόσο ποθεῖς. "Ας εἶναι, θὰ γίνῃ κι' αὐτὸ ἀργότερα, καὶ τότε ἡ πρώτη σου ἐπίσκεψη θὰ εἶναι σὲ μένα «ποὺ πρωτογνώρισες, ποὺ σοῦ ἄνοιξα τὰ μάτια καὶ σ' ἔμαθα νἀγαπᾷς κάθε τι ὄμορφο καὶ ὑψηλό»...

Γεώργιε Δ. 'Αγορόπουλε, ἀνανέωσα τὴ συνδρομή σου, σοῦ ἔστειλα τὰ 4 φυλλάδια κι' εὐχαριστῶ πολύ. Δὲν ξέρω ἂν τὸ γράμμα αὐτὸ τὸ ἔγραφες μόνος σου· ἂν ὅμως γράφῃς ἔτσι καλά, χωρὶς βοήθεια μεγαλυτέρου, εἶσαι σὲ θέση κι' ἀπὸ τώρα νὰ λαβαίνῃς μέρος στὴν κίνησή μου καὶ «νἀλλάζῃς γράμματα μαζί μου καὶ μὲ Διαπλασόπουλα»... Χαίρω ποὺ σοῦ ἀρέσουν τόσο τὰ δημοσιεύματά μου καὶ ποὺ μὲ τόση ἀνυπομονησία περιμένεις τὸν ταχυδρόμο, ὅταν ἔρχεται ἡ ἡμέρα ποὺ θὰ λάβῃς τὸ φυλλάδιό μου.

Σὲ χαιρετῶ, νέε μου φίλε ***'Ιωάννη Σ. Δηματάκη***, κι' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια. Τὰ ψευδώνυμα ποὺ προτείνεις εἶναι ἐλεύθερα καὶ πρέπει νὰ μοῦ στείλῃς 10 δραχμὲς γιὰ νὰ σοῦ ἐγκρίνω. "Οποιος ἔχει ψευδώνυμο ἐγκεκριμένο, δὲν πληρώνει ἄλλο τίποτα γιὰ τὴ συμμετοχή του στοὺς Διαγωνισμούς. Κι' ὅλ' αὐτὰ τὰ λέει ὁ «'Οδηγὸς τοῦ Συνδρομητοῦ», ποὺ πρέπει νὰ τὸν ἀγοράσῃς (τιμᾶται, ταχυδρομικῶς, δρ. 6).

Φαντάζομαι τὴ χαρά σου, ***Σαλωνίτισσα***, ὅταν ἄκουσες τἀποτελέσματα τοῦ Γ' Ραδιοφωνικοῦ Διαγωνισμοῦ τοῦ Μπάρι, ὅπου πῆρες Β' "Επαινο, ἐκεῖ ποὺ ἐνόμιζες ὅτι δὲν θἀναφερθῇς καθόλου. "Ετσι συμβαίνει καμμιὰ φορά: τὸ καλὸ ἔρχεται ὅταν κανεὶς δὲν τὸ περιμένῃ... Τὸ δῶρο σου θὰ τὸ λάβῃς ἀπὸ ἐκεῖ, γιατὶ τοὺς ἔστειλα τὄνομα καὶ τὴ διεύθυνσή σου.

Βεβαιότατα, ***Πόλις τῶν 'Ονείρων***, εἶσαι καὶ σὺ μιὰ καλὴ Διαπλασοπούλα, ἀφοῦ ἔχεις καὶ ψευδώνυμο, ἐπιθυμεῖς νὰ λαβαίνῃς μέρος στὴν κίνησή μου καὶ μἀγαπᾷς ὅσο λέει τὠραῖο σου γραμματάκι. Μὴν ἀμφιβάλλῃς λοιπὸν πὼς κι' ἐγὼ σἀγαπῶ καὶ θἄχω μεγάλη εὐχαρίστηση νὰ μοῦ γράφῃς συχνά. Σοῦ ἔστειλα 5 τετράδια.

Πολὺ τοῦ ἄρεσαν καὶ τοῦ ***Κόμη Μοντεχρίστου*** τὰ Νέα μου. «"Ολα ὡραῖα, μοῦ γράφει, ὅλα θαυμάσια, ὅλα γαργαλιστικά. Μὰ καὶ τὸ δῶρο ποὺ μᾶς κάνεις τί σοῦ λέει; 'Αντὶ δηλαδὴ νὰ σοῦ κάμουμε μεῖς δῶρο γιὰ τὴ γιορτὴ τοῦ ἀγαπητοῦ μας διευθυντοῦ σου, μᾶς κάνεις ἐσύ!». 'Ο ἴδιος μὲ ρωτᾷ καὶ πόσους συνδρομητὰς ἔχω σ' ὅλη τὴν 'Ελλάδα. Μὰ μήπως ξέρω ἀκόμα; Πρέπει νὰ περάσῃ κι' ἡ 15 'Ιανουαρίου, ὅταν θὰ ἔχουν ἀνανεώσει ὅλοι ὅσοι θέλουν νὰ εἶναι συνδρομηταί, καὶ τότε, ἀπάνω κάτω, θὰ ξέρω.

Καὶ σένα, ***Κίτρινη 'Αράχνη***, σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια καὶ χαίρω ποὺ καὶ ἡ νέα μου φίλη εἶναι τὸ ἴδιο ἐνθουσιασμένη μαζί μου. "Οχι, ἕνα ψευδώνυμο δὲν μπορεῖτε νἄχετε οἱ δυό σας, στὸν πληθυντικό, π. χ. ***Αὖρες***. 'Αλλὰ ***Αὔρα 1***, ***Αὔρα 2***, κι' ἔτσι οἰκονομιέται. "Εδειξα στὸν κ. Ε. ὅσα μοῦ γράφεις γιὰ τὰ βιβλία του ποὺ διάβασες κι' εὐχαριστήθηκε πολύ. Ναί, νὰ πάρῃς καὶ τὸ «Πλούσιοι καὶ Φτωχοί», εἶναι τὸ ἀνώτερο ἀπ' ὅλα.

Σὲ ἄλλους δὲν ἔχω σήμερα τόπο νἀπαντήσω. ***Χωρὶς Φτερά***, ***Μικρομέγαλε***, ***Γκριτιαρογατίτσα***, ***Χλωμὴ Σελήνη***, ***Θάλη Βλαστέ***, ***Γοργὴ Ψαροπούλα***, κι' οἱ ἄλλοι ποὺ μοῦ γράψατε αὐτὴ τὴν ἑβδομάδα, θὰ σᾶς ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο. Καὶ πάλι, ἐννοεῖται, σ' ὅσους μπορέσω.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἀνανεώνεται, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα, δρ. 10.— Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνανεούμενα ἰσχύουν ὡς τὴν 30 Νοεμβρίου 1936. "Οσα συνοδεύονται ἀπὸ Α. ἀνήκουν σὲ ἀγόρια, καὶ ὅσα ἀπὸ Κ, σὲ κορίτσια

Νέα Ψευδώνυμα: Κυκλάμινο, κ. (...). Ζιζάνιο, ἀ. (ΜΦ). 'Αναμπέλλα, κ. (— — ...). Παράξενη Μικρούλα, κ. (α + β ?). Μικρὰ 'Αεροπόρος, κ. (?). Θύελλα, κ. (;;). 'Ηρώ, κ. (!;). Πεταλουδίτσα, κ. (Α) Αἰθέριος, ἀ. (ΧΟ). Καπετὰν Φασαρίας, ἀ. (ΑΑ). Μικρὸς Σπουδαστής, ἀ. (ΕΛ). 'Ονειροπόλος, ἀ. (;;). Χιμαιρικός, ἀ. (ΣΣ). 'Ηπειρωτόπουλο, ἀ. (ΣΣ), Νεραντζούλα Φουντωτή, κ. (ΜΠ). Αὐγερή, κ. (ΜΓ). "Ομπερον. ἀ (;). Τιτάνια, κ. (!!). Πούκ, ἀ. (.—).

'Ανανεώσεις Ψευδωνύμων: Μιμόζα, κ. Τιτίκα, κ. 'Αγρίμι, ἀ. Γκρέτχεν, κ. "Εμμα Μόρελαντ, κ. Διγενὴς 'Ακρίτας, ἀ. Τρισεύγενη, κ. 'Αγριοβιολέττα, κ. Ζακυνθινούλα, κ. Χρυσόφτερη 'Ελπίδα, κ. Γαρύφαλλο, κ.

'Η Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: ***Χαραυγὴν τῆς Λέσβου*** (καλὴ ἀντάμωση λοιπὸν καὶ περιμένω τοὺς νέους συνδρομητές) ***Φραγκῖσκον Τάρδιφ*** (χαίρω πολύ· θὰ εἶδες τὴν ἔγκριση τοῦ ψευδωνύμου σου· γράφε μου) ***'Ανδριωτάκι*** (εὐχαριστῶ πολύ, ἔστειλα· ε, συμβαίνει συχνὰ νὰ μὴν ἔχω τόπο καὶ νἀναφέρω ἁπλῶς τὰ γράμματα ποὺ μένουν χωρὶς ἀπάντηση· αὐτὸ βέβαια τὸ κάνω μὲ πολλή μου λύπη, ἀλλὰ ἡ ἀνάγκη...) ***Μαργαρίταν Πατρώνα*** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ πολύ) ***'Αντώνιον 'Αντωνίου*** (ἔστειλα 3—33· ὁ 'Οδηγὸς δρ. 6.) ***Στέφανον Βαλαβάνην*** (τὸ «"Αρης» δὲν εἶν' ἐλεύθερο· πρέπει νὰ στείλῃς ἄλλο μαζὶ μὲ 10 δραχμὲς γιὰ τὴν ἔγκριση) ***Αἰμιλίαν Στελλάτου*** (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὴν ἀνανέωση καὶ τὰ καλὰ λόγια) ***Μεγάλην 'Ελλάδα*** (θὰ κάμω ὅ,τι μπορέσω γιὰ νὰ εὐχαριστηθῇς· δὲν τὸ ὑπόσχομαι ὅμως γιατὶ δὲν ξέρω ἂν θὰ μοῦ ταιριάζουν ἔτσι δυὸ-τρεῖς φωτογραφίες) ***Σοφίαν Α. Καλούρη***, ***Ζιζάνιο*** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν *15 Δεκεμβρίου*, θἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

Παρακαλῶ πολὺ ὅσους χρωστοῦν τὴ συνδρομή τους νὰ τὴ στείλουν τὸ γρηγορώτερο. "Ας ἔχουν ὑπ' ὄψει τους, ὅτι οἱ συνδρομὲς αὐτὲς εἶναι ὁ μόνος μου πόρος· ἡ καθυστέρηση ἑπομένως δυσκολεύει πολὺ τὸ ἔργο μου ποὺ ἀπαιτεῖ ὄχι μόνο μεγάλους κόπους, ἀλλὰ καὶ μεγάλα ἔξοδα.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 277ου Διαγωνισμοῦ. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι 21 Φεβρουαρίου.

24. Λεξίγριφος

"Εν' ἄρθρο μὲ θαλασσινὸ
Θηρίο συνενώνεις,
Κι' ἕνα λατῖνο ἱστορικὸ
'Αμέσως φανερώνεις.

Λευκοπυργιώτης

25. Στοιχειόγριφος

Πάντοτ' ὑπάρχει, ἄφθαρτος,
'Ατέλειωτος στὸ χρόνο.
Μὰ βάλε του κεφάλι,
Καὶ φτάνει τοῦτο μόνο,
Γλύπτης ἀπ' τοὺς περίφημους
'Αρχαίους νὰ προβάλῃ.

Ναυτοπούλα τῆς "Ανδρου

26. Μεταγραμματισμός

"Ακου, τὸ παιδάκι πάλι
Κάτι ὀλόγλυκο ζητάει.
Μ' ἄλλο βάλε του κεφάλι
Γιὰ νὰ ἰδῇς πῶς... ξεγλιστράει.

'Αγνούλα

27. Γωνία μετὰ Πυραμίδος

+ * * * * * * = Γεωμετρικ. σχῆμα
+ + * * * * * = Μυθικὸς βασιλεὺς
+ + + * * * * = Κράτος τ. Εὐρώπης
+ + + + * * * = Πρωϊνὴ ὥρα
+ + + * * * * = Γνωρίζει τ. νόμους
+ + * * * * * = Μουσικὸν ὄργανον
+ * * * * * * = Ρωμαῖος ἱστορικὸς

Εἰς τὴν Πυραμίδα, τὴν ὁποίαν σχηματίζουν πλαγίως οἱ σταυροί: σύμφωνον, θεός, νῆσος, νεοέλλην ποιητής. Εἰς τὸ μέσον, εὐάρεστον συναίσθημα.

Ροδία

28. Κρυπτογραφικὸν

123415617787	= 'Αρχ. Μικρασιατ. πόλις
2153771	= Πόλις ἑλληνικὴ
37114	= Πατριάρχης τῆς Γραφῆς
413715	= Μέγας Ρωμαῖος
51786	= "Ενδυμα
6187	= 'Ιερὸν
748587	= "Εντομον
841	= Μέτρον βάρους

Τζίλ

29-35. Πτερωτὸν Γράμμα

Αἱ κάτωθι ζητούμεναι λέξεις, πᾶσαι ἐξ ἑπτὰ γραμμάτων, ἔχουν ἀπὸ ἓν κοινὸν—τὸ πτερωτὸν— τὸ ὁποῖον ἀπαντᾷ πρῶτον εἰς τὴν πρώτην, δεύτερον εἰς τὴν δευτέραν, τρίτον εἰς τὴν τρίτην καὶ οὕτω καθεξῆς:

'Αστὴρ—Κράτος τῆς Εὐρώπης—"Ο,τι αἰσθανόμεθα—'Αρχαῖος τραγικὸς βασιλόπαις—«Μὴ ζώην» μετ' αὐτῆς!—Γοργὼν—Βυζαντινὸς Αὐτοκράτωρ καὶ μελῳδός.

Λουλοῦ

36. Τριπλῆ 'Ακροστιχίς

Τὰ πρῶτα, τὰ τρίτα καὶ τὰ πέμπτα γράμματα τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν τρεῖς νήσους τοῦ Εἰρηνικοῦ:

1, 'Αφθονία, πλήμμυρα φωτός· 2, Κολλητικὴ ἀσθένεια, συνήθως παιδική· 3, Νόμισμα τριῶν ὀβολῶν· 4, Πτωχός, ἐπαιτεῖ· 5, Τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τῆς 'Ισπανίας.

Λουλοῦ

37. Φωνηεντόλιπον

τ - λμπ - δν - ν - χρσς

Μόζαρτ

38. Γρῖφος

του
τοῦ — · · · του K
του τοῦ
το

"Ανθος 'Ανεμώνης

Τὸ πρώτιστον καθῆκον τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ εἶναι ἡ ἔγκαιρος ἀνανέωσις τῆς συνδρομῆς του

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. 'Ασκήσεων τοῦ φύλλ. 41

520. Σαλέπι-Χαλέπι. — 521. "Ορος-ὀρός.—522. 'Ο μπάλος, ἡ μπάλα.

523.

Σ Ρ Σ Σ
Ο Η Ο Ο
Ι Τ Μ Ν
Α Α Ω Υ Ω Η Ω Α
Α Σ Ρ Κ Ρ
Ω Ο Ω Κ
Ν Σ Ν Η

524. ***Κοινὴ ἡ τύχη καὶ τὸ μέλλον ἀόρατον*** ('Η ἀνάγνωσις κατὰ στήλας δεξιόθεν, ἐκ τῶν κάτω καὶ ἄνω ἐναλλάξ).—525-528. Αὔρα, λαύρα, σαύρα, Μαύρα.—529. ***Τοῖς νόμοις πείθου*** (τ' εἰς νο, μ' εἰς πῖ, θ' οὖ).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλᾶ στοιχεῖα δρ. 6, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτὰ ἡ λέξις· μὲ παχέα δὲ στοιχεῖα δρ. 1 καὶ μὲ κεφαλαῖα δρ. 1,50. 'Ο χωριστὸς στίχος δρ. 5. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρώνουν τὰ διπλᾶ. 'Η προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

[ΑϚ' — 23]

Ἀπ' ὅλα τὰ μεγάλα διαπλασόπουλα-ες ἡ ΜΥΡΤΙΣ κι' ἡ ΛΕΥΚΗ περιμένουν γιὰ θύμηση ἕνα τετραδιάκι ἢ μιὰ κάρτα στὴ διεύθυνση: Ἀνίδα Καλλουτζῆ, 'Υψηλάντου 67, Πειραιᾶ.

[ΑϚ' — 24]

Ἀγαπητὴ ***Νινέττα***. 'Απὸ τὸν καιρὸ ποὺ ἔμαθα πὼς ἐσύ, φορώντας το ὡς τὰ μάτια, ἔπεσες ἀπὸ τὸ τράμ.. ***Χαδιάρα***

[ΑϚ' — 25]

Διαπλασόπουλα-ες, μὴ ξεχνᾶτε τὸν (ΑϚ'—1) τοῦ

Κόμητος Μοντεχρήστου

[ΑϚ' — 26]

Πρωτομπαίνοντας στὸ Διαπλασόκοσμο χαιρετῶ ὅλους-ὅλες.

Λευκὸς Κύκνος

[ΑϚ' — 27]

ΤΡΕΛΛΟΠΑΡΕΑ! Μπράβο! μπορεῖς νὰ ἀποκαλύπτῃς ἐκείνους ποὺ σοῦ ἐμπιστεύονται τὰ ψευδώνυμά τους.

Λευκοπυργιώτης

[ΑϚ' — 28]

ΧΑΝΟΥΜΑΚΙ! Δὲν τὸ περίμενα αὐτὸ ποὺ ἔκανες, γιατὶ ἤξαιρα πὼς τὸ κάνουν μόνο οἱ ἄμορφωτοι.

Λευκοπυργιώτης

[ΑϚ' — 29]

Καλογεράκι τοῦ Μιστρᾶ, δέξου τὶς πιὸ θερμὲς εὐχές μας γιὰ τὴ γιορτοῦλα σου. (Καθυστερημένη). «ΑΜΙΛΛΑ»

[ΑϚ' — 30]

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΑΜΙΛΛΑ»

Στηριζόμενοι στὴν ὑποστήριξη τοῦ Διαπλασόκοσμου, προκηρύσσουμε τὸν ***Αον*** μας ***Διαγωνισμὸ*** μὲ θέμα: «'Η ἐξέλιξη τοῦ κινηματογράφου καὶ τοῦ θεάτρου μέχρι τοῦ ἔτους 2000». Συμμετοχὴ 3 δραχμές, προθεσμία δύο μηνῶν.

'Ο πρόεδρος — 'Ο ἐπὶ τῶν διαγωνισμῶν
'Ολ. Κρόμβελ — ***Θερναδιέρος***

[ΑϚ' — 31]

Προσκαλοῦμε ὅλο τὸν Διαπλασόκοσμο τῆς 'Αθήνας νὰ ἔρθῃ στὶς 27 τοῦ Δεκέμβρη ἐ. ἔ. στὶς 10 π. μ. στὰ γραφεῖα τοῦ Συλλόγου: 'Οδὸς Πρατίνου-Διοχάρους 32. Σκοπός: ***Σημαντικοῦ*** ἐνδιαφέροντος σύσκεψη. Οἱ Σύλλογοι ἂς στείλουν ἐπισήμους πληρεξουσίους.

Μὴ λείψῃ κανείς. «ΑΜΙΛΛΑ»

[ΑϚ' — 32]

Ἀνταλλάσσω Μικρὰ Μυστικὰ μὲ ὅλους-ες. Δ/σις: Καν Δώραν Λυκιαρδοπούλου, Πλατεῖα 'Αγίου Διονυσίου 4, 'Αθήνας, διὰ ***Αἴσωπον***

[ΑϚ' — 33]

Χαδιάρα, τόσο καιρὸ σοῦ ἔστειλα γράμμα. Μήπως δὲν ἔλαβες;

Ζακυνθινούλα

[ΑϚ' — 34]

Ἄνθος τοῦ Μαγιοῦ, μὲ θυμᾶσαι στὴν «"Ενωση τῶν 'Ελληνίδων» τῆς κυρίας Κρίκου; 'Αλληλογραφοῦμε; Στεῖλε πρώτη: 'Αρχειοφυλακεῖον Ζακύνθου διὰ

Ζακυνθινούλα

[ΑϚ' — 35]

Εἰδοποιῶ ὅσους-ες ἀλληλογραφοῦν μαζί μου ὅτι ἡ διεύθυνσίς μου ἄλλαξε: 'Εμμανουὴλ 'Αγγελίδην, ὁδὸς Φλαβιανῶν 10 Α, Νέα Φιλαδέλφεια, 'Αθῆναι. ***Μάνος***

[ΑϚ' — 36]

Σύλλογος «ΔΙΑΠΛΑΣΙΑΚΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ». Πρώην «'Ελεύθερη Συντροφιά». Σκοπός: διάδοση Διαπλάσεως, διαγωνισμοί. ***Πρόεδρος***: Στέφανος τῆς Δόξης. ***'Αντιπρόεδρος***: Λησμονημένη 'Ελπίς, ***Γραμματεύς***: Γάργαρη Βρυσοῦλα, ***Ταμίας***: 'Αγγουρολογιώτατος, ***Σύμβουλος***: Πρίγκιψ Σερνίν, ***Μέλη*** 20. Δεχόμαστε νέα δωρεάν. Δ/σις: Ἀνίδα Χρυσῆν Μιχαλάκη. Ζάκυνθον.

[ΑϚ' — 37]

ΨΕΥΤΕΣ, ΒΑΛΤΕ ΤΑ ΔΥΝΑΤΑ ΣΑΣ. (ΑϚ'—15 καὶ 18). Σ. Α. Ψ.

[ΑϚ' — 38]

Λυσόχαρτο = Γρόλλιος, Μπουμποὺλ = Πάλλης. 'Αναλφάβητοι; τί γίνουνται οἱ ἐκπλήξεις; Πνιγήκανε;

Τρομοκράτης

[ΑϚ' — 39]

Διαπλασόπουλα-ες, ἐξακολουθῶ ἀλληλογραφίαν καὶ ἀνταλλαγὴν Μ. Μυστικῶν, στὴ διεύθυνση: Καν Νίναν Ζαρίφη, Φυλῆς 5, 'Αθήνας, διά: ***Χανουμάκι***

Γιὰ νὰ διαλέξουν δῶρο οἱ ἀνανεώνοντες τὴ συνδρομή τους

ΟΙ ΤΟΜΟΙ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ,,

ΟΛΟΚΛΗΡΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ

ΗΣ Α' ΠΕΡΙΟΔΟΥ 1879 ἕως 1893 — ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 Τόμους, ὑπάρχουν μόνον τρεῖς: ὁ 7ος, ὁ 14ος καὶ ὁ 18ος. Καθένας τιμᾶται *δρ. 25*, καὶ ταχυδρομικῶς δρ. 28, δόγιὰ τὸ Ἐσωτερικὸ καὶ δρ. 40 γιὰ τὸ Ἐξωτερικό. (Πλήρη μυθιστορήματα οἱ τόμοι αὐτοὶ δὲν ἔχουν, γιατὶ ὅλα ἀρχίζουν ἢ τελειώνουν σ' ἐξηντλημένους. Περιέχουν ὅμως πολλὰ ὅλα ὡραῖα κράγματα)

ΤΗΣ Β' ΠΕΡΙΟΔΟΥ —1894 ἕως 1935—ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 42 Τόμους ἕνας μόνο ἔχει ἐξαντληθεῖ, ὁ Τόμος τοῦ 1918. Ἀπὸ τοὺς λοιποὺς 41, οἱ Τόμοι τῶν ἐτῶν 1894 ἕως 1928 εἶναι ἀπὸ ὀκτασέλιδα φυλλάδια καὶ ἔχουν ἀπὸ 416 σελίδες. Καθένας τιμᾶται *δρ. 80* καὶ ραμμένος δρ. 85. Οἱ δὲ Τόμοι τῶν ἐτῶν 1929 ἕως 1935, εἶναι ἀπὸ δωδεκασέλιδα φυλλάδια, ἔχουν ἀπὸ 624 σελίδες, καὶ καθένας τιμᾶται *δρ. 110* καὶ ραμμένος δρ. 115.

Ταχυδρομικὰ τέλη κάθε Τόμου, ποὺ πρέπει νὰ προστεθοῦν στὶς ἀνωτέρω τιμές: γιὰ τὸ Ἐσωτερικό, δρ. 5 ὁ ἄραφος καὶ δρ. 15 ὁ ραμμένος. Γιὰ τὸ Ἐξωτερικό, ραμμένος ἢ ἄραφος, δρ. 35.

ΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΤΟΜΩΝ Β' ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Ἡ περιγκέπισσα Ροζάλβα, Τὰ παθήματα τοῦ Γιαννάκη Σωππὰρ καὶ ὁ *Μικρὸς Κόμης*, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1894.—*Ἐν Οἰκογενείᾳ, Οἱ τέσσαρες ἀδελφοὶ καὶ Μαύρη καὶ Ἄσπρος*, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1895.—*Καῖσαρ Κασκαμπὲλ* (τοῦ Βὲρν) καὶ *Ὁ Ὀρφανὸς τῆς Νέας Ὀρλεάνης*, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1896. —*Ὁ Ἀκόλουθος τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος*, ἡ *Ἀσπρούλα* καὶ ἡ *Οἰκογένεια Μαντζουράνα* εἰς τὸν τόμον τοῦ 1897.—*Ἡ Σφὶγξ τῶν Πάγων* (τοῦ Βέρν), οἱ *Μικροὶ Ρομπινσῶνες τοῦ Βράχου* καὶ τὰ *Ταξείδια τοῦ Γιούλιβερ* εἰς τὸν τόμον τοῦ 1898.—*Οἱ Χρυσοθῆραι τῆς Ἀφρικῆς* καὶ αἱ *Περιπέτειαι τοῦ Ρογήρου*, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1899.—*Ἔγγονος Αὐτοκράτορος*, ἡ *Χρυσοφόρος Φλὲψ* καὶ ὁ *Πετρομαζευτής*, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1900.—*Ὁ Θαυμάσιος Ὀρενόκος* (τοῦ Βέρν), αἱ *Ἀνεψιαὶ τοῦ Κυρίου Βῶρκε* καὶ ὁ *Φασουλάκης Ροβινσών*, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1901.—*Τὸ Μέγα Ἄσσος* (τοῦ Βέρν), ἡ *Βοεροπούλα*, ὁ *Ἄσωτος Υἱὸς κτλ.* εἰς τὸν τόμον τοῦ 1902.—*Αἱμιλία Χώβ, τὰ Παραμύθια τοῦ Καβιδουλίνου* (τοῦ Βέρν), *Ὁ γῦρος τοῦ κόσμου*, κτλ. εἰς τὸν τόμον τοῦ 1903.—*Οἱ ἀριστεῖς ταξειδεύουν* (τοῦ Βέρν), *Ἡ ἐξαδέλφη μου, Ἡμερολόγιον Ὀρφανῆς*, κτλ. εἰς τὸν τόμον τοῦ 1904.—*Ἡ πόλις τοῦ Χρυσοῦ, τὸ Σχολεῖον τῶν Ζώων, τὸ Τροχόσπιτο* καὶ οἱ *Τρεῖς Ἀκόλουθοι τοῦ Ἀρτανιάν*, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1905.—*Ὁ Ναυτόπαις τοῦ Συρκούφ, τὸ Φεγγαρόπαιδο, Γι' ἀγάπη τοῦ ἀδελφοῦ*, κτλ. εἰς τὸν τόμον τοῦ 1906.—*Τὰ δίδυμα τοῦ Τράνσβααλ*, ἡ *Φαντασμένη. Ὁ μαθητὴς τοῦ λοχία Φλογέρα*, κτλ. εἰς τὸν τόμον τοῦ 1907.—*Διὰ νὰ γίνῃ ἄνθρωπος, Μυστηριῶδες Ἔγκλημα* (τοῦ Βέρν), *Μικρὸς παραμάγειρος—Μέγας μουσικός*, κτλ. εἰς τὸν τόμον τοῦ 1908.—*Κοσμοκράτωρ* (τοῦ Βέρν), *Οἱ ἐξάδελφοι Κορσανὸφ* καὶ ἡ *Μικρὴ Μαύρη Βαλσιλοπούλα* εἰς τὸν τόμον τοῦ 1909.—*Τιάρκος κα Ζινέττα* (Συνέχεια τοῦ *Δουδοβίκου Κορμᾶ*) εἰς τὸν τόμον τοῦ 1910.—*Δουδοβίκος Κορμᾶς, Αἱ πτήσεις τοῦ Κρα-Κρά, Οἱ Περιπέτειες τοῦ Νικόλα Καρακᾶ, Περσεὺς ὁ νικητὴς τῆς Γοργόνος* εἰς τὸν τόμον τοῦ 1911.—*Πέτρος Ριονσαί, Οἱ Ἄθλοι τοῦ Ἡρακλέους, Ὁ Δὸν Κιχώτης* κτλ. εἰς τὸν τόμον τοῦ 1912.—*Ὁ Μικρὸς Τζόκεϋ, Ἡ Κρινιώ, ἄσπρο μυρμήγκι κοριτσάκι*, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1913.—*Ὁ Λουλοὺ εἰς τὸ Μαρόκον, Ἐρβελὶν κατὰ Πλόκ*, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1914.—*Ὁ Μικρὸς Μετανάστης, Ἡ Κασσετίνα*, κτλ. εἰς τὸν τόμον τοῦ 1915.—*Ὁ Μικρὸς Ἐρρῖκος Δαλλινύ, Ἡ Κασσετίνα* (μέρος δεύτερο) *Ἡ Ἁρπαγὴ τῆς Ναδίας*, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1916.—*Ἡ Μυστηριώδης Νῆσος* (τοῦ Βέρν), *Ἡ Βεντέτα, Ἔξω ἀπ' τὴ φωλιά*, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1917.—*Ἡ Μυστηριώδης Νῆσος* (συνέχεια) *Στὰ βουνά*, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1918 (ἐξηντλημένον).—*Χωρὶς Οἰκογένεια* (τοῦ Μαλό), *Ἡ Μυστηριώδης Νῆσος* (τέλος), *Ἡ Συμμορία τοῦ Ἀρλεκίνου* εἰς τὸν τόμον τοῦ 1919.—*Χωρὶς Οἰκογένεια* (τέλος), *Δεύτερη Πατρίδα* (τοῦ Βέρν), εἰς τὸν τόμον τοῦ 1920.—*Δεύτερη Πατρίδα* (μέρος δεύτερον), *Ὁ Μικρὸς Ἐθελοντὴς* εἰς τὸν τόμον τοῦ 1921.—*Τὸ Παιδὶ τῆς Μαύρης Μάσκας, Ἡ Διονυσία*, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1922.—*Ἡ Μικρὴ Βασίλισσα, Ὁ Βράχος τῶν Γλάρων, Γυρεύοντας τὴν τύχη*, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1923.—*Βαπτιστικοὶ τοῦ Ναπολέοντος* (συνέχεια τοῦ *Μικροῦ Ἐθελοντοῦ*), *Ἡ Ἀνθούλα, Οἱ Ψευτιὲς τοῦ Μυγχάουζεν*, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1924.—*Ἡ κόρη τοῦ Γεροθωμᾶ, Τὸ Δελφινάκι*, (συνέχεια τῶν *Βαπτιστικῶν τοῦ Ναπολέοντος*), *Στὴν Ἐξοχὴ* εἰς τὸν τόμον τοῦ 1925.—*Τὸ Σιδερένιο Χέρι, Ὁ Τζάκ, Ὁ Λευκὸς Χορὸς καὶ ἡ Μαύρη Ἀρκούδα* εἰς τόμον τοῦ 1926.—*Ὁ Μοκοκό, Ὁ Τζὰκ* (μέρος δεύτερον) *Τὸ Θαυμαστὸ Ταξίδι* (τῆς Λάγκερλεφ), *Ὁ Μπέμπης Ἀρχιλήσταρχος* εἰς τὸν τόμον τοῦ 1927.—*Στὴ Σκιὰ τοῦ Πύργου, Τὸ Θαυμαστὸ Ταξίδι* (μέρος δεύτερον) *Διετεῖς Διακοπαί*, (τοῦ Βέρν). *Ἡ Ρήνα κι' ἡ Μαρίνα* εἰς τὸν τόμον τοῦ 1928.—*Ἕνα παιδὶ μὲ τρεῖς οἰκογένειες*, (τοῦ Γρ. Ξενοπούλου), *Ὅς που νἄβρῃ τὴ μητέρα της, Πράσινοι καὶ Βένετοι, Ὁ Πιτσιρίκος, Θηριοτραφεῖον Τοτοῦ καὶ Σίας, Σπίρτο μονάχο*, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1929.—*Ἡ καλύβα τοῦ Μπάρμπα Τόμ*, (τῆς Μπῆτσερ-Στόου), *Τρεῖς Μικροὶ Ἀεροπόροι. Μέσα στὴν Ἄβυσσο, Ἡ Ἀπεργία μας, Τὰ Ἀρκουδάκια Πρόσκοποι, Ὁ Βασιλιὰς τῆς Ἐρήμου*, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1930.—*Λαυῖδ Κόππερφηλδ*, (τοῦ Δίκενς), *Τὸ Παλιὸ Καράβι, Τὸ Λουλουδάκι τοῦ Τέμπλου, Ἡ Μικρὴ Ἄγνωστη, Περιπέτειες ἑνὸς Γάτου, Κανέλλης καὶ Σία, Ἀγάριο καὶ Κορίτσια*, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1931.—*Βασιλόπουλο καὶ Ζητιανόπουλο*, (τοῦ Μάρκ Τουαίν), *Ἐδίθ ντὲ Φερλάκ, Ἡ Γαλάζια Μαμμά, Νέες Περιπέτειες τοῦ Κανέλλη, Θηριοτροφεῖον Χάρρυ Κόμπλεν*, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1932.—*Ἡ Περιουσία τῆς Μπέττυ, Ὁ Μάγος τῶν Φιδιῶν, Ὁ Μουστάκας, Ὁ Εἰρηνικός, Ὁ Διχουδάκης Ἡ Κουζίνα τῆς κυρὰ-Παγώνας, Ὁ Μανταπολάμης*, εἰς τὸν τόμον τοῦ 1933.—*Ὁ Ἄσπρος Λύκος, Ὁ Κληρονόμος τοῦ Ροβινσών, Τὰ Ἐπαγγέλματα τοῦ Πιερράτου, Τὸ Σκαλιστήρι* κτλ. εἰς τὸν τόμον τοὺ 1934.—*Ἡ Κληρονομιὰ τοῦ Φακίρη, Ὁ Ἀετὸς καὶ τὸ Ἄστρο, Ἀπὸ τ' ἄλλο μέρος τοῦ μαντρότοιχου, Ἡ Ὀδύσσεια τοῦ Φουφούλη, Τὰ Σκυλιὰ τῆς Λανάης, Οἱ Περιπέτειες τοῦ Φλώρου καὶ τοῦ Ἀρουραίου, Ἡ Κιβωτὸς τοῦ Νῶε* εἰς τὸν τόμον τοῦ 1935.

Κάθε παραγγελία, συνοδευομένη ἀπὸ τὸ ἀντίτιμον, κατὰ προτίμησιν διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς, ἀπευθύνεται: πρὸς τὸν κ. Ν. Π. Παπαδόπουλον, Διευθυντὴν τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παίδων», 42 ὁδὸς Εὐριπίδου, Ἀθήνας.